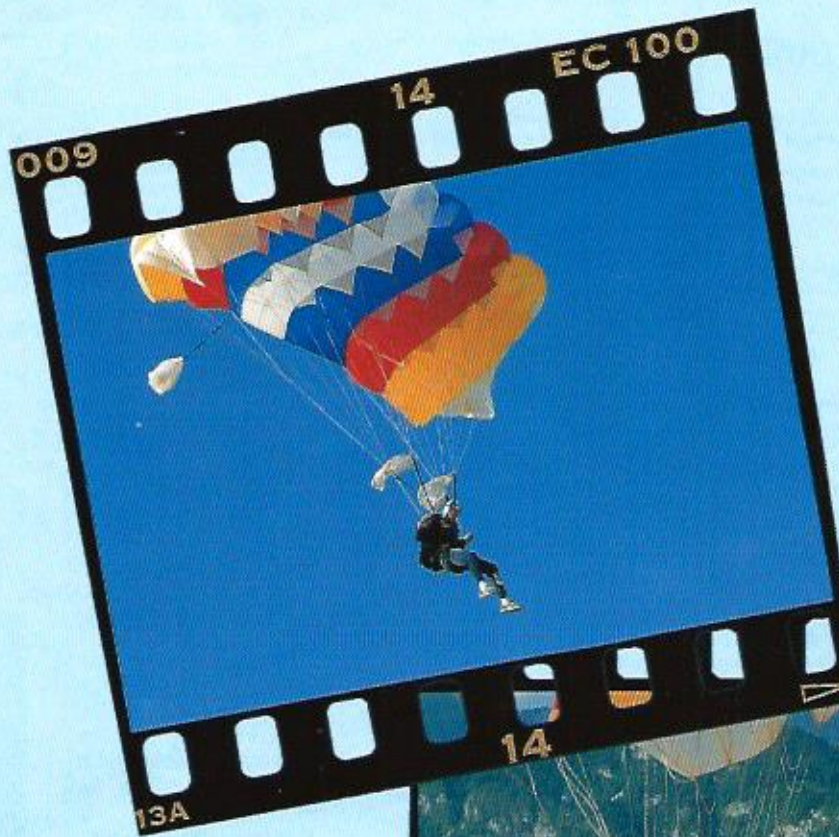

LASKUVARJOURHEILU

Finnish Magazine of Sport Parachuting

No 4 1990 14. vuosikerta. 20 mk.

LASKUVARJOTOIMINTAA HARRASTAVAT KERHOT PARACHUTING CLUBS IN FINLAND

	Yhteyshenkilö Contact person	Puhelin telephone	t = work k = home kerho = club
Alavuden Ilmailukerho, Timo Panula Kotakiventie 28 A 3 60320 SEINÄJOKI	Timo Panula	964-138 000 965-12 230	k kerho
Hallin Laskuvarjokerho, 35600 HALLI	Pekka Karhumäki		
Hangon Laskuvarjokerho, Hangon lentokenttä 10900 HANKO	Kari Nivala	949-451 606 911-89 291	t/k t/kerho
Imatran Ilmailukerho, Rauno Härkönen Ritvakoivunkj. 1, 55800 IMATRA	Rauno Härkönen	954-292 621 954-41 876 954-37 393	t k kerho
Imatran Ilmailukerho, Pekka Kivinen Katajakatu 7 A 1 53810 LAPPEENRANTA	Pekka Kivinen	953-514 394 953-29 110	t k
Jyväskylän Laskuvarjokerho, PI 462 40101 JYVÄSKYLÄ	Jari Toivo	941-637 201 941-284 7966 941-753 206	t k kerho
Kainuun Laskuvarjokerho, Heikki Punju, Jutta, 87850 PALTANIEMI	Heikki Punju	986-28 654 986-475 255	t k
Kanta-Hämeen Laskuvarjourheilijat PI 138 13101 HÄMEENLINNA	Sari Tapola	917-121 609 914-42 893	kerho
Kemin Laskuvarjokerho 94600 Kemi		9698-16 711 9698-23 411	kerho fax
Kotkan Ilmailukerho Ilpo Kokko Kaskipolku 9 A 5 48400 KOTKA	Ilpo Kokko	952-22 948	k
Kuopion Laskuvarjokerho PI 338 70101 KUOPIO	Hukka Salonen	971-452 462 971-451 001 971-474 748	k kerho/konehalli t
Kärsämäen Ilmailijat Helge Luttinen JL 48, 86710 KÄRSÄMÄKI	Helge Luttinen	984-61 679	k
Lahden Laskuvarjokerho Risto Koivisto Erämiehentie 10 15870 SALPAKANGAS	Risto Koivisto	918-803 525 918-803 941	t k
Napapiirin Laskuvarjourheilijat PI 70 96101 ROVANIEMI	Rita Röninki	960-21 470 960-631 410	t kerho
Oulun Laskuvarjokerho PI 307 90101 OULU	Mikko Närhi	981-225 000 981-481 540 981-482 759	t k kerho
Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijat Risto Käyhkö Alapihantie 22 81100 KONTIOLAHTI	Risto Käyhkö	973-24 149 973-732 255 973-854 142	t k kerho
Satakunnan Laskuvarjourheilijat Porin lentoasema 28101 PORI	Jarmo Leppänen	939-423 452 939-394 648 939-325 790	t k kerho
Suomen Laskuvarjokerho Hki-Malmin lentoasema 00700 HELSINKI	Mimma Lehtovaara	90-135 2011 90-378 827	t kerho
Suomen Urheiluilmailuopisto 12820 RÄYSKÄLÄ	Jorma Laine	914-42 871	t
Tampereen Laskuvarjokerho PI 142 33101 TAMPERE	Jaana Ahtinen	931-122 885 931-656 122 931-655 126	t k kerho
Turun Laskuvarjourheilijat PI 36 20101 TURKU	Ulla Mansikka	921-350 813 921-388 262	k kerho
Utin Laskuvarjokerho PI 44, 45101 KOUVOLA	Sami Rämä	951-21 161/346 951-254 085 951-84 539	t k kerho
Vaasan Laskuvarjokerho PI 337, 65101 VAASA	Markku Lehesvuo	961-174 112 961-201 444 961-172 443	kerho telefax

Ps. Tarkistakaa tiedot ja korjatkaa virheet – kirjallisesti lehdelle!

Päätoimittaja:

Mimma Lehtovaara

Ulkoasu:

Jukka Kujala,
Antti Kuparsaari,
Esa Nykänen,
Pekka Palotie,

Toimituksen osoite:

Laskuvarjourheilu,
Malmin lentoasema,
00700 Helsinki

Julkaisija:

Suomen Laskuvarjokerho,
Malmin Lentoasema,
00700 Helsinki,
puhelin 90-378 827

Painopaikka:

Aurasen Kirjapaino,
Saksankatu 1,
30100 Forssa,
puhelin 916-221 00

Irtonumerohinta 20,-
vuosikerta 70,-. Neljä
numeroa vuodessa.

Toimitus ei vastaa artikkeleis-
sa esitetyistä mielipiteistä,
vaan jokaisesta artikkelista
vastaa kirjoittaja itse.

Lehti ottaa mielellään julkais-
tavaksi lukijoiden valokuvia,
piirroksia ja juttuja.

Kansikuva: Anssi Horppu
Bledin taivaalla MM-kisoissa.
Tulos 00.

Kuvat: Pekka Palotie.

SISÄLLYS

- 2 Kerholuettelo
- 4 MM-kisat Bledissä
- 8 Ennätys viikonloppu
- 12 Antonov tuli sittenkin
- 14 Matka tuulimyllyjen
maahan
- 17 WARP-menetelmä
- 18 SIL tiedottaa...
- 24 Dollar Daze
- 26 Pätkelmiä
- 27 Ostetaan, myydään
- 28 16-way
- 30 Skydive city

Laskuvarjourheilun lama?

*Nyt kun jonkinlainen lama on valloillaan, ainakin leh-
tien mukaan ja samaa saa katsoa televisiostakin, olisi
mukava tietää miten se vaikuttaa hyppytoimintaan.
Uskon vakaasti, että sen kummempia vaikutuksia
sillä tuskin on, hyppymäärät tulevat varmasti ole-
maan samalla tasolla kuin aikaisempinakin vuosina
tai saattavat jopa nousta hieman. Oppilaat koulute-
taan yhtä paljon kuin aikaisemminkin ja meillä tuntuu
menevän hyvin. Vai meneekö? Tätä ns. lamaa suu-
rempi tekijä meidän toimintaan lienee Persianlahden
kriisi, joka varmasti tulee vaikuttamaan polttonestei-
den hintoihin ja sitä kautta hyppymaksut tulevat nou-
semaan. Ja miten tulee käymään vaalien jälkeen,
nouseeko polttoainevero, tuleeko kovatkin haittave-
rot bensen hintaan? Tämä kaikki on tietenkin kysy-
mysmerkillä varustettu, mutta varmaa on korotuspai-
neet hyppyhintojen suhteen. No, olemmehan me
hypänneetkin halvalla verrattuna yleismaailmalliseen
tasoon. Suomessa on jotakin halpaa!*

*Varmaa on myös eräänlainen lama Laskuvarjour-
heilu-lehdellä, sillä tämän kauniin ja värikkään lehden
kustannukset ovat kalliit ja se rassaa SLK:n taloutta.
Kun vielä alle puolet Suomen hyppäävästä kansasta
on tilaajina on kustannuksista tingittävä. Tämä tietää
sitä, että lehti ei varmaankaan ilmesty enää yhtä
värikkäänä, mutta varmaa on kuitenkin sen ilmesty-
minen.*

Pekka Palotie

Suomen joukkue kokonaisuudessaan tyylikkäissä Sunshine Factoryn lahjoittamissa kisa-asuissa.

MM-kisat jälleen kerran Bledissä

Jo kolmannen kerran oli Bled MM-kilpailujen isäntänä ja joka kerta ovat kyseessä olleet juhlakisat. Nyt pidettiin 20. MM-kisat taito- ja tarkkuushypyissä. Suomalaisten menestys oli tyylikäs, vaikka se kauan kaivattu mitali jäi saamatta. Tarkkuudessa pärjäsimme hienosti, mutta taitohypyissä on maailman kärki vielä kaukana.

Bledissä on aikaisemmin pidetty kaikkien aikojen ensimmäiset MM-kisat, vuonna 1951 sekä 10. MM-kisat vuonna 1970. Silloinhan suomalaiset olivat jo mukana kuvioissa. Kaikki on kovasti muuttunut noista ajoista, mutta samalla kentällä edelleen toimitaan ja se ei ole kovinkaan paljoa muuttunut verrattuna vanhoihin valokuviin. Tulokset sen sijaan ovat samoin kuin hyppääjien varusteet. Osa lentokoneista (AN-2) lienee kuitenkin samoja millä lennettiin ensimmäisissä ki-

Kilpailun johtaja Medven Sreco hoiti kisat läpi upeasti ja oli toiminnan miehiä.

soissa. Ei se mitään, sillä hyvinhän ne toimivat.

Hyvät kisajärjestelyt

Jugoslaviassa osataan kisoja järjestää tai ainakin Sloveniassa, sillä kaikki toimi ja systeemi pelasi todella mainiosti. Ei turhaa byrokratiaa, joustavuutta ja palvelut asialliset. Aikataulua hieman venytettiin väkisten, sillä finaalit piti saada viikonlopuksi. Syynä lienee kaikki seremonioiden järjestelyt sekä yleisön saanti paikalle. Sitä kyllä riittikin, parhaimmillaan useita tuhansia katse-

lijoita ja kenttä oli kuin markkinatori kauppiainen ja kuppi-loineen. Mikään ei kuitenkaan häirinyt kisajoukkueita.

Molemmat lajit samanaikaisesti

Hyvin järjestelyiden ansiosta pystyttiin molempia lajeja hyppäämään samanaikaisesti. Kun miehet hyppäsivät tarkkuutta lentokentällä niin naiset väänivät temppea viiden kilometrin päässä sijaitsevan urheilukentän päällä ja päinvastoin. Kumpikaan laji ei häirinyt toisiaan ja kilpailu eteni mukavasti. Tietenkin runsas osanottajamäärä piti huolen, ettei tullut kiire pakata varjoon seuraavalle hypylle. Alastuloalueella oli hieno katsomo ja kuulutukset kertoivat runsaalle yleisölle kuka oli kulloinkin vuorossa ja hänen säävutuksensa. Temppeupaikan alastuloalueella oli myös yleisöpalvelua sekä iso videoteltta, missä näki suorana lähtöksenä kaikki hypyt. Samanlainen teltta oli myös lentokentällä, joten toisten hyppejen seuraaminen oli mahdollista.

Tuomaritoiminta mallillaan

Tuomarityöskentely oli maini-

ota ja tulospalvelu toimi moitteettomasti. Taitohyppyjen arvostelut saatiin pian ja tarkkuushyppyn tulokset olivat heti valmiina, kun kierros oli saatu loppuun. Tuomaritoiminnasta suomalaiset saivat lisäkiitosta, sillä tuomarimme Reijo Aittomäki kunnostautui ja sai parhaat pisteet tuomaritesteissä. Sen myötä myös arvostus lisääntyi silläkin puolella. Tarkkuushyppyjen osaltahan meitä jo arvostetaan, sillä miehemme olivat osoittaneet että tarkasti hypätään Suomessakin naisia tietenkään unohtamatta.

Menestys mainittavaa

Vaikka se kauan kaivattu arvokisamitali jäi saamatta ei suorituksiamme pidä vähätellä. Kisojen vanha konkari **Ola vi "Enska" Kilpinen** oli 7. ja **Timo Toivonen** 12. Hyviä tuloksia ja muutkin hyppäsivät mainiosti. Kisojen ensikertalaiset, tytöt **Marja Mäikki** ja **Riikka Viikuna**, kestivät tulikasteen hyvin. Marja pääsi mukaan finaaliin ja on varmasti kova sana jatkossakin. Samoin nuori **Jari Kankainen** sai hyvää kisakokemusta ja jatkossa pystyy varmasti taseisempaan suoritukseen kuin nyt. Tämä kaikkiaan perustui hyvään tarkkuushyppyyneen, sillä menestys taitohyppyissä ei ollut aivan samaa luokkaa.

Vanha tunnettu laskuvarjomaama Ranska osoitti jälleen kerran vahvuutensa ja en liene kovin pielessä jos sanon, että se on johtavin maa laskuvarjourheilussa tällä hetkellä. Otetaan mukaan myös rhyppääminenkin.

Kotikylän poika voitti

Kun kotikylän oma poika **Branko Mirt**, muuten palomies ammatiltaan, viimeisellä hypyllään tekaisi 00-tuloksen oli yleisö ja katsomo revetä liitoksistaan. Kaikki riippui silti vielä ilmassa, sillä Ranskan **Eric Lauer** oli vielä taivaalla ja hänkin vielä 00 tuloksella. Se meteli ei voinut olla kuulumatta hänen korviinsa kun hän lähestyi finaali pistettä ja valmistautui polkemiseen. Kaikki meni hyvin, paitsi viimeiset viisi metriä – tulosta syntyi huonon polkaisun seurauksena 5 cm ja se tiesi tarkkuuden ja yleismestaruuden MM-kullan menetystä miehelle. Pettymys oli kylläkin havaittavissa ja eipä ihme, sillä polkuvirheellä meni vuosien työ sivusuun. Samanaikaisesti paikalliset asukkaat kantoivat sankariaan kultatuolissa ympäri kenttää. Kotikisoissa on mukava pärjätä.

Suomalaiset olivat edukseen myös tuomaritehtävissä, sillä Aittomäki valittiin parhaaksi tuomariksi testeissä.

Suomen joukkue valmistautumassa päätösseremoniain ja palkintojen jakoon.

Juhlaa riitti, kun naisten joukkue tarkkuuden kulta ratkesi Tšekkoslovakian joukkueelle. Mukana olleet kannustusjoukot riemuitsivat oikein urakalla.

Hannu Laitinen ja Timo Toivonen seurasivat tarkkana muiden suorituksia finaaleissa.

Jatkuu seuraavalla sivulla...

Taitohyppy, lopputulokset, Naiset

Sija	Nimi	Maa	Yhteensä
1.	Olga Lepezina	URS	27,90
2.	Denise Bar	DDR	28,42
3.	Jana Kocarkova	CSR	29,00
4.	Tatjana Vojnova	URS	29,03
5.	Tamara Kachan	URS	29,27
6.	Michaela Franke	DDR	29,55
7.	Patricia Glanard	FRA	30,26
8.	Katrin Sperschneider	DDR	30,58
9.	Elena Jarmolchuk	URS	30,95
10.	Zhang Hongyan	CHI	30,96
11.	Evelin Artelt	DDR	31,15
12.	Irena Avbelj	YUG	31,77
13.	Huang Zuzhen	CHI	31,78
14.	Eileen Vaughan	CND	32,41
15.	Miroslava Pytlikova	CSR	32,92
41.	Marja Malkki	FIN	27,27
52.	Riikka Vilkuna	FIN	29,24

Tarkkuus, lopputulokset, Naiset

Sija	Nimi	Maa	Yhteensä
1.	Elena Vindgradova	URS	2
2.	Denise Bar	DDR	3 +01
3.	Lai Xiaoli	CHI	3 +02
4.	Katrin Sperschneider	DDR	5
4.	Claudia Gratzner	SWI	5
4.	Isabelle Carjuzaa	FRA	5
7.	Katrina Babincova	CSR	6
7.	Eileen Vaughan	CND	6
9.	Olga Lepezina	URS	7
9.	Mira Grcic	YUG	7
11.	Vesselina Kapakasheva	BOL	9
12.	Carina Backlin	SWE	17
13.	Miroslava Pytlikova	CSR	21
27.	Marja Malkki	FIN	14
46.	Riikka Vilkuna	FIN	28

Lopputulokset, yleismestaruus, Naiset

Sija	Nimi	Maa	Tarkkuus	Taito	Yht.
1.	Denise Bar	DDR	2	2	4
2.	Olga Lepezina	URS	9	1	10
3.	Katrin Sperschneider	DDR	4	8	12
4.	Lai Xiaoli	CHI	3	18	21
4.	Eileen Vaughan	CND	7	14	21
6.	Elena Jarmolchuk	URS	15	9	24
7.	Miroslava Pytlikova	CSR	12	15	27
7.	Jana Kocarkova	CSR	24	3	27
7.	Vesselina Karakasheva	BOL	11	16	27
10.	Tamara Kachan	URS	25	5	30
11.	Katarina Babincova	CSR	7	24	31
12.	Huang Zuzhen	CHI	19	13	32
13.	Elena Vindgradova	URS	1	32	33
13.	Claudia Gratzner	SWI	4	29	33
13.	Evelin Artelt	DDR	23	11	34
15.	Evelin Artelt	DDR	23	11	34
15.	Isabelle Carjuzaa	FRA	4	30	34
31.	Marja Malkki	FIN	21	41	62
48.	Riikka Vilhunen	FIN	44	52	96

Tarkkuuden lopputulokset/Finalistit 10 kierrosta

Sija	Nimi	Maa	Yhteensä
1.	Branko Mirt	YUG	0
2.	Sergei Razomazov	URS	1 +00
3.	Werner Martin	FRG	1 +01
4.	Roman Pogacar	YUG	1 +02
5.	Andre Heinze	DDR	1 +02
6.	Thomas Angerer	ITA	2
7.	Jaroslav Koribsky	CSR	3
7.	Christian Lubbe	FRA	3
7.	Oliver Seigner	FRA	3
7.	Paolo Filippini	ITA	3
7.	Olavi Kilpinen	FIN	3
12.	Gary Mohler	USA	4
12.	Sergei Lanskov	URS	4
12.	Chen Hong	CHI	4
12.	Josef Pavlata	CSR	4
12.	Jonas Wallberg	SWE	4
12.	Christian Frei	SWI	4
12.	Gerhard Wagner	FRG	4
12.	Oguz Kocyigit	TUR	4
12.	Gemot Alic	AUT	4
12.	Timo Toivonen	FIN	4
22.	Eric Lauer	FRA	5
23.	Karol Adamcik	CSR	6
24.	Francesco Palumbo	ITA	10
63.	Anssi Horppu	FIN	10
72.	Jari Kankainen	FIN	12
86.	Kalle Savolahti	FIN	15

Taitohyppyn lopputulokset/Finalistit

Sija	Nimi	Maa	Yhteensä
1.	Franck Bernachot	FRA	26,04
2.	Sergei Lanskov	URS	26,27
3.	Christian Lubbe	FRA	26,85
4.	Sergei Razomazov	URS	27,02
5.	Eric Lauer	FRA	27,05
6.	He Jahuai	CHI	27,13
7.	Christian Frei	SWI	27,17
8.	Chuck Lackey	USA	27,21
9.	Josef Pavlata	CSR	27,61
10.	Jacques Baal	FRA	27,89
11.	Vladimir Vacek	CSR	28,07
12.	Jens-Uwe Lasotta	DDR	28,09
13.	Sergei Uljev	URS	28,12
14.	Chen Hong	CHI	28,35
15.	Marco Pfluger	DDR	28,55
16.	Jindrich Vedmoch	CSR	28,86
17.	Antonio Squadrone	ITA	29,02
18.	Marcin Bielecki	POL	29,18
19.	Bill Jackson	USA	29,22
20.	Li Guangquiang	CHI	29,27
52.	Anssi Horppu	FIN	24,45
54.	Jari Kankainen	FIN	24,52
60.	Olavi Kilpinen	FIN	24,96
88.	Timo Toivonen	FIN	28,37
95.	Kalle Savolahti	FIN	29,23

Lopputulokset, yleismestaruus, Miehet

Sija	Nimi	Maa	Yhteensä
1.	Sergei Razomazov	URS	6
2.	Christian Lubbe	FRA	10
3.	Sergei Lanskov	URS	14
4.	Christian Frei	SWI	19
5.	Josef Pavlata	CSR	21
6.	Chen Hong	CHI	26
7.	Eric Lauer	FRA	27
8.	Oliver Seigner	FRA	29
9.	Andre Heinze	DDR	32
10.	Jaroslav Koribsky	CSR	33
11.	He Jahuai	CHI	36
12.	Jaques Baal	FRA	40
13.	Jindrich Vedmoch	CSR	41
14.	Karol Adamcik	CSR	44
14.	Franck Bernachot	FRA	44
16.	Li Guangquiang	CHI	45
17.	Gary Mohler	USA	46
17.	Werner Martin	FRG	46
19.	Sergei Zinchenko	URS	48
20.	Branko Miri	YUG	51
25.	Olavi Kilpinen	FIN	67
27.	Dimitre Djukendjiev	BOL	71
43.	Timo Toivonen	FIN	100
53.	Anssi Horppu	FIN	115
62.	Jari Kankainen	FIN	126
99.	Kalle Savolahti	FIN	181

ParaGear

The best known name on the planet.

When it comes to skydiving, Para-Gear is the best known company worldwide!

The best, year after year, in:

- Inventory
- Selection
- Big 160-page catalog
- Competitive pricing
- Fast shipping anywhere on the planet

More individuals and organizations worldwide use Para-Gear for all their equipment needs than any other.

Don't you deserve to have the best working for you too!

Send for your catalog Today! Catalog + Air Mail Postage to Europe, South America, Canada, Alaska, Hawaii, APO, FPO: \$6.50.

Catalog + Air Mail Postage to Africa, Asia, Australia: \$8.00.

para-gear **equipment co.**

3839 W. OAKTON STREET • SKOKIE, IL 60076 USA • (708)679-5905 • TELEX: 724438 • FAX: (708)679-8644
\$25.00 minimum on credit card purchase

Dealer Inquiries Invited
Member Parachute Industry Association

Uusi kimuliennätys puserrettiin kokoon ennätysviikonloppuna

Elokuussa järjestettiin Malmilla ennätysten murskausviikonloppu. Ohjelmassa oli myös tyttöjen uuden Suomen ja Pohjoismaiden ennätyksen yrittäminen.

Alunperin uusi tyttöjen ennätys piti tehtämän onnistuneen 60-way-hypyn jälkeen. Noh, kaikkiaan me tiedämme kuinka siinä kävi. Mielialat tyttöyrittäykselle eivät olleetkaan riehakkaan iloiset, vaan ennemminkin koko hommassa oli puurtamisen makua. Periaatteena: hypätään homma kerralla puikkoihin.

Tarvittiin kaksi hyppyä, ennen kuin taivaalla pääsi kiljumaan. Onnistunut kuvio oli koossa kahdeksan sekuntia ja tuomareiden mukaan se vastasi ennalta ilmoitettua kuvaa. Näin tuomarit saattoivat esittää ennätyksen hyväksymistä.

Vaikka kuvaa pidettiin kasassa kohtuullisen pitkään, sen kokoaminen ei ollut suoraan oppaasta "Kuinka hypätään hyviä hyppyjä".

Vielä on opittavaa

Uloshyppy oli aika kamalaa katseltavaa. Kun porukka alkoi kasata pohjatähteä, niin ennen hyppyä tehty briefing taisi unohtua. Melkoisen mylerryksen jälkeen naiset ryhmittivät tähteen ja sen jälkeen perässätukijoilla oli helppo tehtävä tulla kuvaan sisälle.

Teksti: Mimma Lehtovaara
Kuvat: Pekka Palotie

Valmis kuva lensi suhteellisen hyvin. Purku oli erittäin asiallinen ja hallittu eikä varjojenkaan varassa ollut ongelmia.

Toki 20-way on itse asiassa pieni kuva, mutta on muistettava, että usealle mukana olleelle siihenastisen hyppyuran suurin.

Kiitos ja kumarrus

Tulevaisuutta silmällä pitäen on erityisesti keskityttävä uloshyppyyn ja pohjakuvan kasaamiseen. No, jotka tulevat perästä päin ovat kuitenkin niin sanottuja varmoja tapauksia, joihin pitää voida luottaa. Tyttöennätyksessä tässä asiassa ei ollut mitään huolta. Peräpäin porukka hoito hommansa hyvin.

Kimuliennätyksiä on tehty viime vuosina kolme. Kaikille on leimansa antanut se, että mukana on joka kerta tuoreita kasvoja, joilla hyppykokemuksista on kertynyt yleensä vain sekvenssihyppäämisestä.

Tänä vuonna uusia tulokkaita edusti erityisesti tyttöjoukkue Immet, jonka jäsenet tositalanteessa osoittivat mukavaa venymiskykyä. Vaikka ns. isoja kuvia Immitä puuttuikin, niin vuoden hyppymäärät muuten olivat kerhotilastomme kärkeä. Intensiivinen hyppääminen tuottikin tulosta.

Erityiskiitoksen ansaitsee myös Kupiaisien Suski, joka loukkasi valitettavalla tavalla harjoituksessa kätensä, mutta hyppäsi silti pökkana vaan.

Oli myös miellyttävää seurata kerhon arvoisien herrojen suhtautumista. Vaikka kimuliyritys ristittiinkin samantien 40-tissiseksi ja sille asiaankuuluvasti naureskeltiin, saimme paljon hyviä neuvoja ja apua sekä innokkaita stuntteja harjoitushyppyille. Stuntmiehet myös eläytyivät kiittävästi rooliinsa puhumalla tavallista korkeammalla äänellä ja paljon.

Mitä opittiin jatkoa varten

Harjoitusta ja harjoitusta tarvitaan. Erityisesti jo aikaisemmin esille tulleita ongelmakojoja on syytä hioa. Etukäteissuunnittelua ei voi tehdä liikaa. Kuivaharjoitteluakaan ei voi liioitella. Eritoten kiipeämistreenit ja line upit ovat asioita, joita passaa takoa päähän.

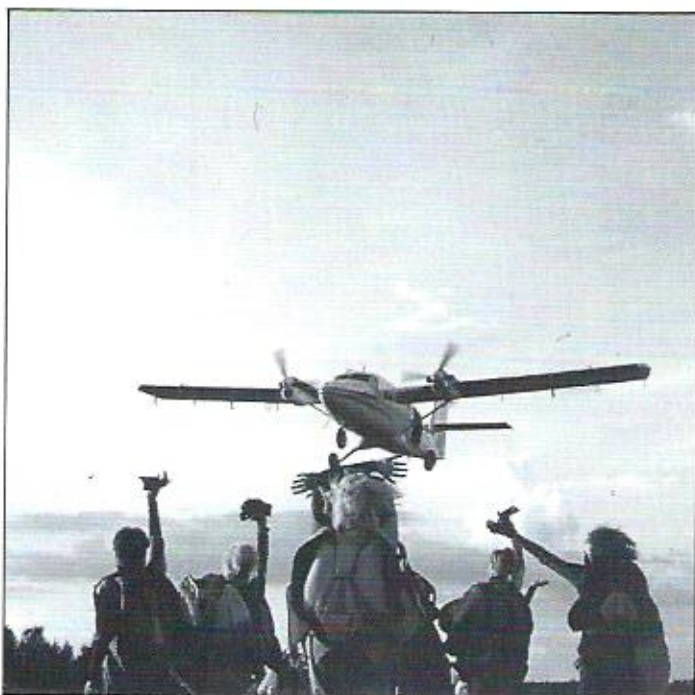
Twin Otter on ko. hyppyjä varten erinomainen kone. Dakotastakin on kimuliennätys väännetty, mutta Otter mahdollistaa erittäin hyvän uloslähdön. Ja Otter nousee hyppykorkeuteen 4,5 kilometriä nopeasti ja vaivatta, joten hapen kanssa ei tule pulmaa.

Kun tämä nyt kaiken kaikkiaan johti siihen, että Ilmailuliit-

to jakaa meille mitalitkin tästä, niin eiköhän pistetä jossain vaiheessa paremmaksi.

Mukana olivat

Ima Aikio
Jaana Ahtinen
Sari Alastalo
Kiti Ekman
Sari-Anna Havia
Laura Hintikka
Leena Kajamäki
Marju Kilpinen
Suski Kupiainen
Mimma Lehtovaara
Eija Lönnroth
Ulla Mansikka
Liisa Mattila
Tiina Maunu
Maarit Nykänen
Erja Rautavaara
Mia Saaristo
Tarja Salonen
Marke Tamminen
Laura Venäläinen
Kuvaajina
Pekka Palotie, Pasi Silkosuo

Hyppyn jälkeen tieto onnistumisesta kulki radioteitse piloteille ja he ottivat osansa tyttöjen riemusta.

Twin Otterin lastauspaikalla riitti tungosta, kun taivaalle yrittivät CRW-hyppääjät, oppilaat ja tyttöjen ennätysporukka.

CRW-hyppääjät kävivät Porissa harjoittelemassa kun venäläiset tulivat Antonovin kanssa kylään.

Viikonloppuna 18.–19. 08. kokoontui mahdoton määrä toiveikkaita hyppääjiä Malmille mielessään ennätysten teko. Suurin osa oli luonnollisestikin RW-hyppääjiä, mutta oli joukkoon eksynyt muutama CRW-hyppääjäkin.

12-plane 19. 08. 1990, uusi SE ja PE

Lauantai meni kelvotonta keliä ihmeteltäessä, mutta ilmeisesti joku uhrautui keliäkin tekemään, sillä sunnuntai-aamuna keli oli kuin morsian (kaunis sellainen).

Päyryitys eli 60-way aloitti hieromisen ja hyppimisen, mutta mekin CRW-hyppääjät pääsimme väliin yrittämään omaa, lukumääräisesti paljon vähäisempää yritystämme. Lämpimät kiitokset SLK:lle ymmärtävyydestä ja mainion Twin Otterin käytöstä.

Ekä yritys meni mönkään ja kai se on pakko tunnustaa, me naiset mokasimme. Tuli nähtyä se, mitä epäilimme: ei riitä naisten massa eikä varsinkaan voimat loppupään paikoille. Täytyisi varmaan syödä talvi hormoneja ja vetää leukoja, niin jospa me naisetkin pääsisimme ensi vuonna loppupään paikoille.

Siispä toista yritystä varten teimme radikaalin muutoksen: ämmät alkupäähän pötkönä ja riskit uroot loppupäähän. Ja sehän toimi. Toinen yritys ei tuottanut isompia vaikeuksia, vähän kömpelyyttä oli tosin matkassa. Kuitenkin 12-plane tuli siististi kasaan, se lensi vakaasti ja oli kasassa reilusti

Teksti: Anita Nurminen
Kuvat: Mörrö, Rahka ja Jo Luoma

vaaditut 10 sekuntia. Massiiviset pilvet, joita ilmaantui huolestuttavasti taivaalle, eivät ihme kyllä haitanneet suoritusta. Kiitoksia tuomareille paikannäytystä, he saivat meidät hyvin videolle ja me pääsimme ponnistelematta maalialueelle (toisin kuin eräät muut ja toisin kuin yleensä Malmilla hypätessä...).

12-PLANEssa hyppäsivät kuvaantulojärjestyksessä seuraavat: Erkki Meriläinen TLU, Juha Mörönen TLU, Anita Nurminen K-HLU, Maija Haanpää K-HLU, Jyrki Puhakka TamLK, Kari Kettunen K-HLU, Teppo Viitanen TLU, Simo Sainio TLU, Timo Saariainen K-HLU, Pasi Pirttikoski K-HLU, Pauli Saarijärvi AIK ja Vesa Välimäki TamLK.

Pääkupuina oli 5 Furya, 4 Maverickia, 2 Skylarkia ja yksi Birdie (Viitosen Tepon omatekemä kupu, Furya vastaava). Firelite todettiin harjoituksissa liian sähköiseksi joukkoon (selvästi muita pienempi ja kovempaa kulkeva), harmi.

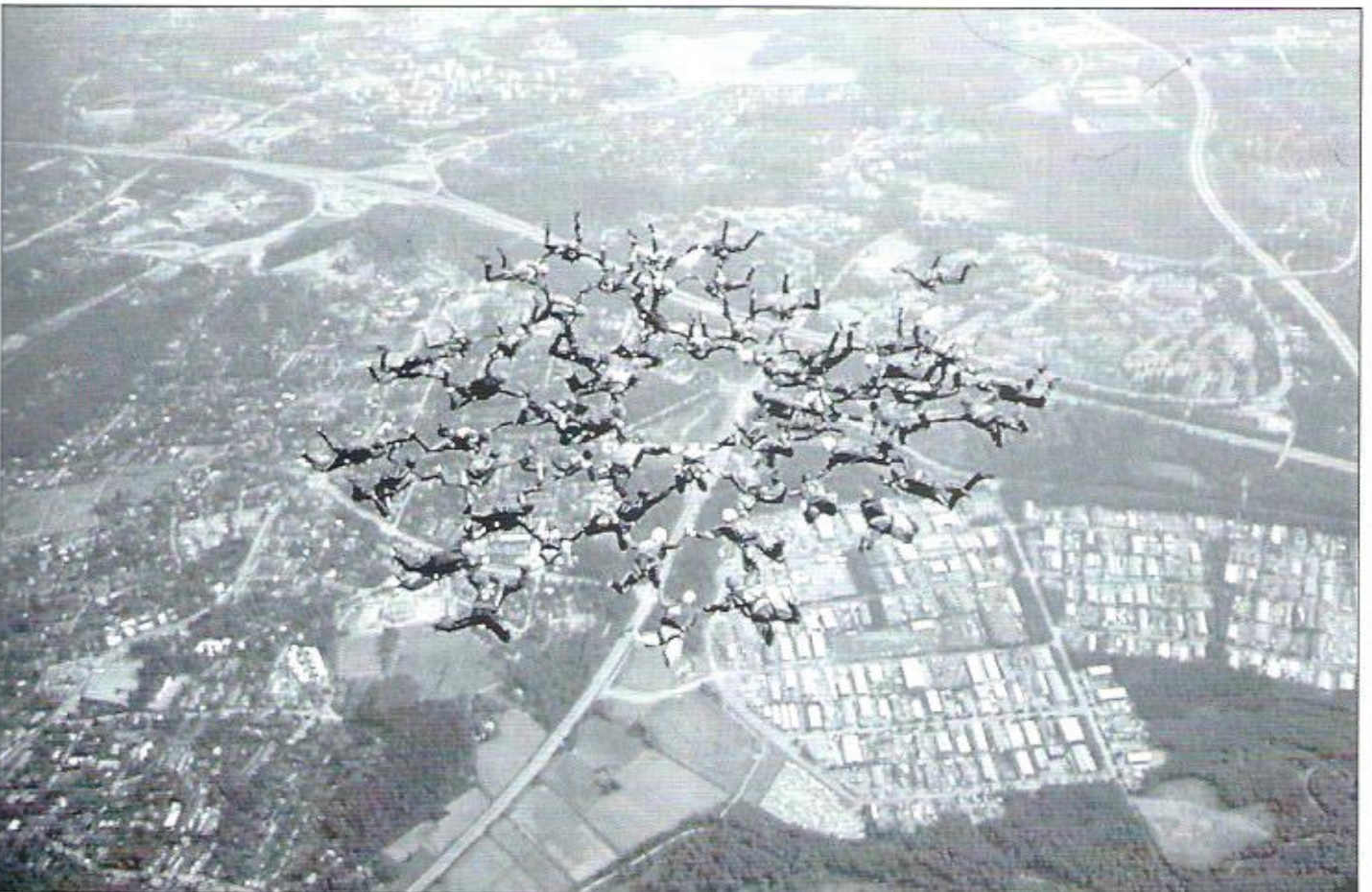
Ja lisää Pasiin kokoamaa tilastotietoa: ennätyksen tekijöistä vanhin oli 43-vuotias ja nuorin 19 vuotta. Hyppäjä oli keskimäärin 747/sierainpari, eniten hypänneellä oli hyppäjä 1276 ja vähiten hypänneellä oli 432 kpl. CRW-hyppäjä oli keskimäärin vähäiset 158/hyppääjä. Eniten takoneella oli 339 CRW-hyppäjä, vihreimmällä (muttei vähäisimmällä) oli 53 CRW-hyppäjä.

Muutama hyppy harjoiteltiin yhdessä Jämilla 12. 08. kahdesta koneesta ja Porissa 17. 08. Antonov An-2:sta. Jos harjoituksista muuta hyötyä ollut, niin nähtiin ainakin ettei loppupään paikat mitään helppoja ole. Jo kuuden pötkö aikaa vajota sen verran hurjaa vauhtia alaspäin, että pitää olla kunnan porrastukset ja pappua ranteissa.

Pääpiruna tässä ennätyksen tekemisessä ja yleensäkin CRW-innostuksen levittämisessä (suoranaista propagandaa ja PR-työtä) on ollut Pirttikosken Pasi. Toivottavasti CRW-innostus lisääntyy ja saadaan ensi vuonna isompi muodostelma ja vielä tärkeämpää: SM-kisat!

Viikonlopun aikana yritettiin rikkoa vanhaa rw-ennätystä yrittämällä 60-way kuviota. Koneina käytettiin Twin Otteria, DC-3:sta ja Cessna-207, jotka kaikki lensivät puljassa. Yritystä päästiin kokeilemaan kaksi kertaa ja molemmilla kerroilla se jäi aivan pienestä kiinni. Kolmatta kertaa ei päästy yrittämään ollenkaan, sillä DC-3:n pilotit katosivat muihin tehtäviin ja yritys kuivui kokoon. Se oli harmittavaa, sillä porukka oli odotellut hyvää kielia koko viikonlopun ja kun sitä oli ei ollut enää koneita käytössä. Hyvä yritys kuitenkin ja varmasti onnistuu seuraavalla keralla. Hyppäjä organisoisi Hannu Ryömä ja kuvaajana oli Jussi Laine, joka ikävä kyllä ensimmäisen yrityksen jälkeen teloi kätensä alastulossa. Oheinen kuva siltä ensimmäiseltä yritykseltä.

Antonov-32 tuli sittenkin

Syksyn kohokohtaksi kaavailtu Antonov An-32 -koneen vierailu toteutui – monien yllätykseksi. Kahteen kertaan koneen oli pitänyt tulla ja kaksi kertaa tuloa oli siirretty. Monet tosin epäilivät jo alun alkaen josko Antonov koskaan Malmille asti pääsee.

Lokakuksena keskiviikkona istui "arvovaltainen" vastaanottajajoukko ravintola Hopealinnassa Malmilla katseet suunnattuna horisonttiin. Tiedot kertoivat, että Antonov laskeutuu joitakin minuutteja ennen kello neljää. Huolestusta herätti se, että lennonjohtoon ei oltu saatu minkäänlaista plaania Antonovin tulosta.

Luvattu aika tuli ja meni. "Enkö minä sitä sanonut", nousi jo monen odottavan paraurheilijan huulille, kun tuli tieto, että kone oli laskeutunut: Helsinki-Vantaalle!

Syynä oli tietenkin huono sää, josta olikin riesaa koko viikon kestäneen vierailun ajan. Alustaviin suunnitelmiin kuuluivat hyppyt 6 000 metristä – ilmaiseksi. Kiinnostusta asiaan oli, edellisenä viikonloppunakin Oulusta asti oli saapunut joukko innostuneita, peräporttihyppäjiä halajavia hyppääjiä. Turhaan. Toisaalta jengi sai Twin Otterista hypättyä uuden Oulun ennätyksen: 13-way.

Kun massiivinen Antonov lopulta seiso Malmin platalla ramppi kutsuvasti raollaan, oli aika kokeilla hyppytoimintaa. Mutta koko viikon saldoksi jäi yksi 11 hengen poka 900 metristä. Ja sekin spotattiin Fallkullan pelloille. Siitä huolimatta mukana olleilla oli vaikeuksia peitellä tyytyväisyyttään kun kävi ilmi, että enää ei Antusta hypätä.

Ilmaan sentään päästiin

Sunnuntaina vieraat esittelivät koneensa ominaisuuksia ohjelmalla, johon sisältyi mm. yksimoottoriläpälasku. Sitten epäluokainen joukko paraurheilijoita ja muita kiinnostuneita kapusi Antonovin hämääjän ruumaan. Useimmilla oli varjo toiveikkaasti selässä, vaikka pilvet roikkuivat tosi matalalla.

Kone nousi nopeasti maksimiin ja ramppi avattiin. Neu-

vostoliittolainen hyppymestari syytti toiveikkaasti vihreän valon. Erityistä ruuhkaa ei peräportille syntynyt, sillä korkeutta oli 400 metriä. Naapurin minimikorkeudethan ovat tunnetusti niukemmat kuin meillä. No, saatiinpa ainakin käsitys ramppimekanismin toiminnasta.

Antonov An-32 on suunniteltu kuljetuskoneeksi, mutta sitä käytetään myös laskuvarjotoimintaan. Malli on korkeilta kentiltä toimivaksi tarkoitettu kehittämä An-26 koneesta. Massiivista Ivchenko-moottoreista irtoaa 10 400 hevosvoimaa. Operointi onnistuu kentiltä, jotka ovat 4 500 metriä merenpinnan yläpuolella. Tehokkaat moottorit mahdollistavat vierailijoiden mukaan nousun kuuteen tonniin 11 minuutissa.

Ramppimekanismi toimii kahdella tavalla. Maassa ramppi on normaalisti ajoluiskana, mutta ilmassa se voidaan vetää koneen alle. Antonovissa oli hyppääjiä varten puolisyntetis peräportin suula. Mesu nosti puomin, kun oli aika poistua koneesta. Isojen kuvian lotmimista varten puomirakennelman olisi voinut helposti poistaa, mutta mesu ei ollut selvästikään kovin innostunut ajatuksesta.

Tilaa löytyy reippaasti, vaikka pidemmän hyppääjän pää koliseekin kattoon.

An-32 on paineistettu, 900 metrin keikkakin ajettiin paineet päällä. Jos tulee runsaasti holdista, on varustuksena tekeitin ja WC. Muutenhan ei koneessa paljoa aikaa kulu. Miehistöä tarvitaan kolme. Suunnistajaa varten on tähytyskupla, josta myös hyppy spotataan.

Koneeseen mahtuu seinävieruspenkeille 50 hyppääjää tosi pitkiin istuinvoihin. Isoimmankaan Foilin omistajalle ei taatusti tule ahdistusta liian lyhyiden vöiden takia. Jos väkeä ladottaisiin lattiallekin, pystyisi An-32 viemään tivaalle seitsemisenkymmentä hyppääjää. Aikamoinen rahtari siis.

Kohteliasta kiinnostusta

Kauppoja ei vierailun aikana vakavissaan hierottu. Aviaexport halusikin vain näyttää konettaan; josko suomalaiset siitä kiinnostuisivat? Tutustumassa olikin edustajia mm. Ilmavoimista ja Rajalta. Hinnostakaan ei tullut selvyttä, mutta ilmassa liikkui tietoja 5-7 miljoonasta dollarista. Ei siis ainakaan ihan pikkukerhoille.

Toisaalta vieraat tuntuivat olevan kiinnostuneita myös vuokraamaan Antonovia tilapäiskäyttöön. Ehkäpä joskus saakaankin aikaan toiset Antonov-boogiet – vähän suotuisampaan vuodenaikaan.

Teksti: Tero Tuominen
Kuvat: Pekka Palotie ja Tero Tuominen

Paikallinen mesu oli kuin MiGin ohjaamosta reivästy. Laskuvarjopaketti palveli samalla istuintyyninä. Kaverin käden alla näkyy puomisyysteemi, joka estää vahingossa putoamiset rampin ollessa auki.

Ainoa poka An-32:sta hypättiin perjantai-iltapäivänä. Keli ei suosinut ja korkeudeksi jäikin vain runsaat 900 metriä. Peräporttihyppäämisen riemusta saatiin kuitenkin maistiaiset. Mukana oli 11 hyppääjää. Koneen hypynopeus on noin 220 km/h.

Arkistot kuntoon ja keräyskappaleet hyllyyn!

Toimitus siivosi nurkkia ja löysimme jonkin verran Laskuvarjourheilun vanhoja numeroita. Niitä on jotakin 70-luvun puolelta, mutta kaikkia 80-luvun numeroita löytyy rajoitettu määrä. Mikäli haluat kerätä koko sarjan, tee tilaus välittömästi.

Myymme vanhat numerot 5,-kpl hintaan!
Lisäämme tietenkin postikulut päälle.

Kirjalliset tilaukset kortilla lehden osoitteeseen:

Laskuvarjourheilu-lehti
Malmin lentoasema
00700 Helsinki

Muista laittaa tilaukseesi oma nimi ja osoite!

Paracentrum Texel

Hyppymatka tuulimyllyjen maahan

Elokuun alkupuolella päätimme saada vaihtelua Oulunsalon maisemiin ja viettää pariviikkoinen hyppäämisen sekä matkailun merkeissä. Koska kukkaromme salli matkan ainoastaan takapihalle Eurooppaan, unohdimme haaveet Amerikan raitista.

Teksti: Jukka Leviäkangas
Kuvat: Jukka Leviäkangas
Petri Saarela

Minne mennä?

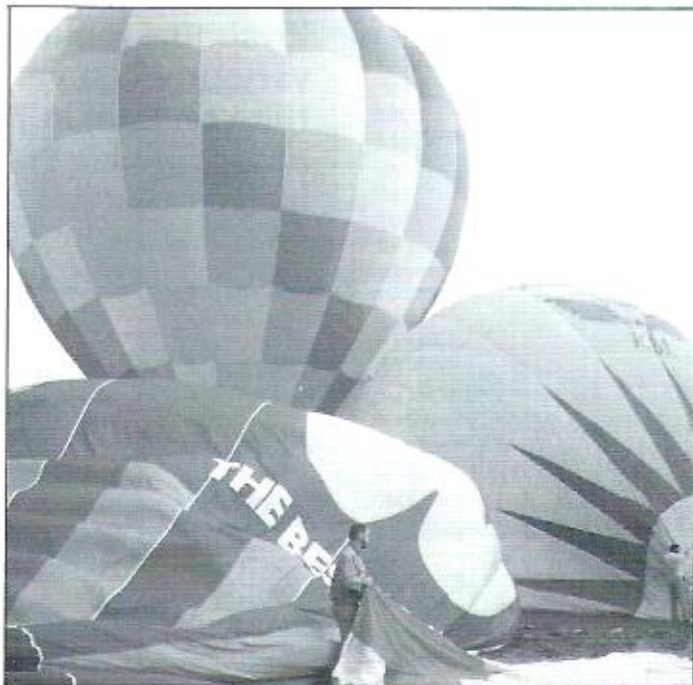
Eurooppa tuntuu olevan hyppääjien keskuudessa vielä tui-ki tuntematonta seutua koska mitään koottua tietoa ei ollut saatavilla. Valitsimme siis ainoan nimeltä tuntemamme kohteen ensimmäiseksi eta-

piksemme ja se oli Hollannin Texel. Tuo Euroopan suurimpiin kuuluva kaupallinen hyppykeskus sijaitsee pohjoishollannissa Friisein saariryhmään kuuluvalla Texelin saarella.

Pakkasimme hyppykamat, läjän T-paitoja sekä kalsareita

makuupusseja ja telttaa unoh- tamatta **JA LÄKSIMME MAT- KAAAN**. Reittilentö voi meidät Schipholin lentokentälle josta jatkoimme Amsterdamiin. Vietimme siellä yhden yön tutus- tuen hollantilaiseen city-kult- tuuriin. Seuraavana aamuna jatkoimme junalla Den Helde- riin, lautalla Texelin saarelle ja bussi vei lopulta meidät Para- centrum Texel -nimiseen hyp- pykeskukseen. Matkan varrel- la näkyi sitten näitä kuuluisia tuulimyllyjä, joita matkaseuru- eestamme kuumempänä käy- nyt luuli ensin hollantilaisiksi hyppykoneiksi.

Texelin hyppykeskus löytyy saaren pohjoispäästä heti päätien oikealta puolelta. Saa- vuimme iltapäivällä paikalle ja hyppytoiminta oli täydessä käynnissä astuessamme por- tista sisään. Samaan aikaan näimme kolme tandem-paris- kuntaa kurvailevan finaaliin. Oppilaita oli paikalla sankoin joukoin. Tarkemmin sanottuna satakolmekymmentä. Edellis- kuussa kurssilaisia oli ollut kuulemamme mukaan kaksis- ta. Tämä kertonee jotain pai- kan toiminnasta. Texelin hyp- pykeskus käsittää nurmipin-

taisen pienkonekentän aivan tien tuntumassa sekä maali-alueen keskusrakennuksen tuntumassa. Rakennuksessa on pieni myymälä josta voi ostaa Iskv-alan tuotteita sekä hyppylippuja (springbon muuten hollanniksi). Samaisessa rakennuksessa on pakkaustilat jossa säilytetään myös kalusto, lentokoneet mukaanlukien.

Koneita Texelissä lentää kaksi **PILATUS PORTER** ja **C-206**. Paikassa työskentelee useita kokopäivätoimisia kouluttajia sekä muutamia viikonloppuisin ympäri vuoden.

Meidät otti vastaan Karen joka tsekkasi paperimme ja otti tietomme ylös. Panimme nimeämme johonkin hollanninkielellä kirjoitettuun paperiin ja luulenpa, että jollei olla takaa-jana keskuksen laajennusta koskevassa lainassa, niin paperi vapauttane keskuksen vastuusta jos meille olisi sattunut onnettomuus.

Karen myös auttoi majoituksissa hankkimalla meille huoneen erästä majatalosta noin 7 kilometrin pyörämatkan päästä Oosterend-nimisestä kylästä. Tuo Isä Camillon kylää muistuttava paikka kirkkoineen ja pubeineen oli mieleenjäädä! Toinen matkalainen kylläkin jupisi jostain käpykylästä.

Polkupyörien vuokraus ta-
pahtui, uskokaa tai älkää, Texelin lentokentän lennonjohtornista. Sieltä käsin johdetaan näköjään vähän kaikkea.

Nuo aikaisemmin mainitsemani oppilaslauomat myös näkyivät muussa hyppytoiminnassa. Pallopukuja pilvin pimein, tandemia, AFF:a ynnä muuta kaupallista mutta misä kaikki skydiverit?!

Kävi pian selväksi, että RW:ä hypätään lähinnä viikonloppuisin sekä boogeissa. Tällä haavaa kaikki kokeneet RW-taiturit olivat kiinni koulutamisessa. Liekö hollantilaista vieraanvaraisuutta mutta kuitenkin saimme heti tuloiltana nelimiehisen RW-joukkion kasaan.

PORTERIin saa paikallisten viranomaisten määräyksestä ottaa vain 8 hyppääjää, mikä hieman ihmetytti. Tuntuu silti hyvältä istua väljästi PORTERin penkillä matkalla 9000 ft:n ja katsastella tuota hollantilaista, lähinnä tilkkutäkkiä muistuttavaa maisemaa. Piloti ilmoitti lopulta "you can go", ovi auki ja pääsimme haistelemaan hollantilaista vapaapudotusilmaa. Matkaväsymyksestä huolimatta saimme vielä puristettua kohtuullisen hyvän nelimiehisuuden, joten suomalaisten ei tarvinnut huolestua maineestaan. Avauksen jälkeen maali-alueen löytämi-

nen tuottikin enemmän päänvaivaa, kas kun kaikki ruudut näyttivät samalta ilmasta käsin eikä ruohobaana ollut yhtään sen selkeämpi maamerkki.

No onneksi paikallinen ilma kantaa ja kaikki löysimme itsemme oikealta laskeutumisa-alueelta. Seuraavaa hyppyä saimme odotella neljä päivää koska 20m/s puhaltava tuuli ja sade estivät kaikki toiveet hyppäämisestä. Meillä jäi runsaasti aikaa tutustua saareen paremmin. Pubeista saa hyvää ruokaa ja kalja maksoi noin Suomen vitosen tai alle...

Vihdoin tuli selkeä lauantai-aamu ilman tuulta ja sadetta. Onneksemme paikalle sattui vielä Mike, tuo mainio parimetrinen uusiseelantilainen skydiveri, joten saimme yhden kivan räimimispäivän. Kuusi hyppyä, neli- ja viisimiehistä mikä oli kyllä aika hyvin kun näki kaikki ne oppilaat. Sunnuntai toi taas mukanaan tymän, joka jatkui vielä maanantaina. Kun raju tuulenpuuska muljautti sateenvarjon nuriniskoin, päätös oli kypsä paikan vaihtoon joten pyöräilimme keskuksen.

Palautimme pyörät ja mikä parasta saimme vielä rahamme pois käyttämättömistä hyppylipuista. Pari osoitetta muihin keskuksiin ja olimme valmiit jatkamaan Hollannin kiertuettamme.

Seuraavaksi siirryimme juna-taxi-kävellen toiseen kaupalliseen hypykeskukseen joka sijaitsee aivan etelähollannissa Arnemuiden-nimisen kylän lähetyillä. Paikan nimi on Middenzeeland. Jouduimme yöpymään leirintäalueella (de Witte Raaf) teltassa ja kuinka ollakaan telttamuovia ei ollut mukana. Arvata saattaa satoiko yöllä. Aamulla siten siirsimme itsemme hypykeskukseen. Ei ristin sielyä paikalla. Näkyi vain vaivainen C-182 (oveton versio) kieli-mässä para-urheilusta. Jälkeenpäin kuulumme, että paikalla oli pari viikkoa aiemmin vierailut **PINK SKYVAN**, joten...

Palasimme takaisinpäin tuon turhan reissun jälkeen keskelle Hollantia Hilversum-nimiseen kaupunkiin. Majatalomajoitus ja bussilla tsekkaamaan paikalliset clubit. Jälleen suuri ruohobaana sekä useita hangaareja peräkkäin, haiskahtaa ilmailulta. Hilversum Paraclub oli suljettu, mutta samalla kentällä toimivan Paraclub Ikaroksen ovet olivat avoinna.

Paikalta löytyi useita hyppääjän näköisiä ilmestyksiä pitämässä kouluttajien kokousta. Hyppääminen osoitettiin tässäkin kertsissä vi-

Missä kenttä? Varalaskentumisalueita riitti.

Paikallinen Para-Pubi.

kolla mahdolliseksi tällä kertaa. Paikalla ei ollut muita halukkaita hyppääjiä kuin me. Asiaa ei myöskään helpottanut kerhon hajonnut PILATUS PORTER. Pystyimme vain toteamaan paikan kohtuullisen vauraaksi kerhoksi tiloista, kalustuksesta sekä pubin sisustuksesta päätellen.

Ikaroksen kouluttajat suosittelevat meille pientä juna-matkaa paikkaan nimeltä Teuge n. 40 kilometriä Hilversumista koilliseen. Sieltä pitäisi löytyä toimintaa ei-kaupallisissa merkeissä 7 päivänä viikossa. Seuraavana aamuna nostimme jälleen gear bagit selkään toivoen että viimeinkin löytäisimme edes jonkinlaisen skydiverin paratiisin. Kolkuttelimme jälleen pitkin hollantilaista rautatietä Apeldoorn-nimiseen kaupunkiin, josta ajelimme taxilla kentälle.

Paikallisella lentokentällä oli lukuisia kenttärakennuksia lekohalleineen. Paracentrum Teuge löytyi vaivattomasti. Jälleen mahtavat puitteet. Clubirakennuksesta löytyi... tietysti Iskv-aiheisin kuvin sisustettu pubi (joka myöhemmin tuli tosi tutuksi), Iskv-tarvikemyymälä/riggerpaja sekä koulutus- ja majoitustiloja.

Teugessa meidät otti vastaan Hans Jonkers, ammatikseen kuvaushommia tekevä paikallinen "hero". Saimme

nauttia todellisesta vieraanvaraisuudesta tuossa paikassa. Hans piti huolen ikävystymisen karkoituksesta. Kun meille oli tarjottu ateriat ja paikat oli esitelty oli aika siirtyä varsinaiseen asiaan. Varjokirjat, hypypäiväkirjat ja FAI-lisenssit tsekattiin kohtuullisen tarkasti. Hypyt maksettiin manifestiin. Pubista myytiin ainoastaan viiden hypyn lippuvihkoja joista olisi saanut viiden prosentin alennuksen mutta aiemmista kokemuksista viisastuneina maksoimme pitkin hampain hieman enemmän (87 mk/12000 ft) jottei tulisi enää ongelmia käyttämättömiin lippujen kanssa.

Jälleen törmäsimme jo aiemmin tutuksi tulleeseen tilanteeseen kun panimme nimeämme manifestin liitutauluun. Vaikka Teugessa hypätään vuosittain n. 16000 hyppyä, ei sillä hetkellä ollut muita halukkaita RW-hyppääjiä lähdössä. Tyydyimme hupihyppeyn tonnista (30 mk).

Teugessa hyppääjiä taivaalle roudaa C-182 sekä mielenkiintoinen tuttavuus, tosi nopea C-206 potkuriturbiini. Hetkessä tuo kerosiininkatkui-nen hissi kiidatti meidät kilometrin korkeuteen ja saimme

Jatkuu seur. sivulla...

jälleen tuntea, ettei kaikki se hyppykamojen kanniskelu pitkin Hollantia ollut mennyt hukkaan.

Teugen maalialue sijaitsee kentän toisella laidalla josta pikkubussi noutaa hypääjät. Noutaa myöskin lähitienoon pelloilta jos tarvis vaatii, tuli huomattua (sitten harjattiin pelloilta mukaan tarttunutta lampaankököä valjaista).

Hans järjesti meille kivoja hyppyjä 4-, 10-way ja siltä väliltä. Jalkaotepuljia ja muuta hausketta. Näkyy tuulimyllyjen maastakin löytyvän kouluttajia, jotka malttavat paneutua asiaan. Aamuisin Hans herätti meidät käyttöömmä lahjoittamastaan asuntovaunusta kantamalla aamiaistarjottimen vaunuun. Eräs aamu teki kuitenkin poikkeuksen. Jouduimme heräämään ilman aamiaista, koska isäntämme oli puhunut meidät näytöshypylle läheisen kylän festareille ja lähtö oli hieman kiireinen. Taisimme ollan ensimmäiset suomalaiset näytöshypääjät

noilla tienoilla. Palattuamme tuolta unohtumattomalta keikalta "kotikertsille" Teugeen meitä odotti uusi yllätys. Meitä yritettiin järjestää kuumailmapallohypylle! Maaseudulla lähellä Saksan rajaa oli kuumailmapallofiesta jonne odotettiin saapuvaksi yli sata palloa. Meidän oli tarkoitus hypätä näytösluontoisesti eikä maksa mitään. Niinkuin ilmaisussa yleensä, jälleen jokin sääongelma esti hypäämisen. Näimme kuitenkin Saksan rajan lisäksi spehtaakkeli-maisen esityksen kymmenien

pallojen yhtäaikaisesta ylösnousemuksesta. Vaikka ajoittainen huono sää, alituinen paikanvaihto sekä matkakassan hupeneminen estivätkin todellisen räimimisen, saimme hyödyllisiä kokemuksia sekä hyviä ystäviä tuosta maasta.

Matkamme ajankohta sattui juuri kahden isomman boogien väliin. Paikallisten kerhojen järjestäjät kiertävät boogea ympäri Eurooppaa, joten kokeneita RW-hypääjiä ei ollut kovin paljon paikalla. Hyppyjen hinnat vaihtelivat paikasta riippuen 75-87 mk

/ 12000 ft. Vaikka hinnat ovat meikäläisittäin katsottuna hieman korkeat ja Hollannin clubien lentolaitteet suomalaisien kerhojen luokkaa, kannattaa ottaa hyppykamat mukaan jos niille nurkille sattuu joutumaan. Hollannissa kaikki on lähellä kiitos nopeiden junayhteyksien. Koko maan poikki ajaa junalla neljässä tunnissa ja lysti maksaa 75 meikäläistä markkaa. Majoitus löytyy helposti turisti-infopisteistä. Edullisinta hinta/laatusuhteessa on yöpyminen majataloissa joissa yö aamiaisen kanssa maksaa 40-60 markkaa. Hyppykeskusten läheisyydessä on yleensä leirintä-alue. Joissakin paikoissa majoitus on mahdollista myös kerholla. Suositeltavinta on ajoittaa matkasuunnitelmat boogien aikaan ja tiedoksi vielä keveille hypääjille: ottakaa ne liukkaammat skinihaalarit mukaan tai kerätkää kiviä tasukuun. Hollannissa lennetään todella kovaa!

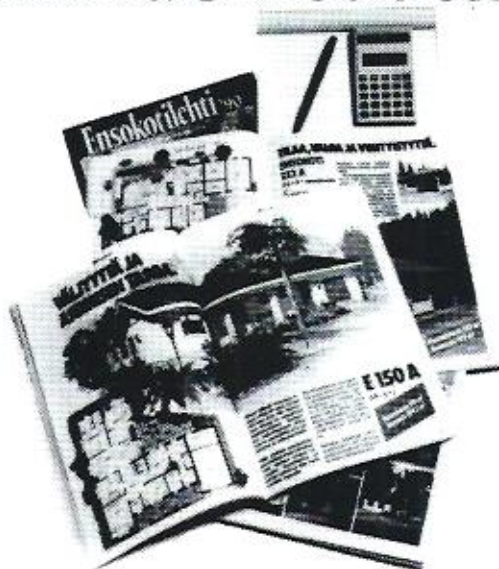
Hyödyllisiä osoitteita

Stichting Nationaal Paracentrum Teuge
De Zanden 11, 7395 PB Teuge
Puh. 05763-1842
koneina turbiini - C-206 ja C-182

Paraclub Ikarus
Vliegvelt Hilversum, Loodsrecht
Puh. 02157-1849
Koneina Pilatus Porter ja C-182

Paracentrum Texel
Postweg 128, 1795 JS De Cocksdrop Texel
Puh. 0031-2220-11464
Koneina Pilatus Porter ja C-206

Yli 120 mahdollisuutta!

Laaja Ensokotimallisto sisältää yli 120 yksilöllistä Ensokotia. Niiden joukosta löydät varmasti oman kotisi - joko sellaisenaan toteutettavaksi tai oman suunnitelmasi lähtökohdaksi. Nouda Ensokotilehti '89 ja Ensokotilehti '90 lähimmältä Ensokotiedustajaltasi tai tilaa ne puhelimitse!

Tee luotettava valinta!
EG Ensokoti

Sinun Ensokotiedustajasi Puutaloteollisuus ry:n jäsen
Karl-Johan Blomqvist
Rihkamakatu 9 Porvoo. Puh. 144 322, auto 949-490 999

Miten tarkistan tilaukseni voimassaolon? Miksi lehti ei tule?

Osoite lapussasi oleva koodi kertoo milloin tilauksesi päättyy. Esim. 90/4 kertoo, että lehti n:o 4 vuosikerrasta 1990 on viimeinen jonka saan. Lisäksi SLK:n jäsenillä on sen perässä vielä oma tunnuksensa.

WARP- menetelmä

Muutos ensimmäisestä hypystä ensimmäiseen vapaapudotukseen on suhteellisen pieni, mutta siirtyminen oppilasvaiheesta relatiivihyppäämiseen voi olla valtava. Useimmat maailmalla käytetyt menetelmät epäonnistuvat siinä vaiheessa, kun oppilas saa luvan hypätä muiden kanssa. Pyöriviä kahden hengen pareja on taivaalla nähty.

Kuva: Stuart Meacock

Lisätietoja:

Sward Sports
Hook Cottage
Hook, Swindon
Wilts, SN4 8EA,
Iso-Britannia
Puh. 0793 854 301
Fax 0793 852 452

Nykyisin useimmissa maissa ja hyppykeskuksissa on käytössä jokin RW-opetusmenetelmä, mutta aiemmin ei ole ollut mitään ohjelmaa, jolla opetetaan kokeneille hyppääjille, kuinka heidän tulisi opettaa RW:n perustaitoja. Puuttuvan valmentajakoulutuksen takia oppilaat ovat saaneet epäpätevää ohjausta, mikä on valtavasti hidastanut heidän edistymistään. Epäpätevää ohjausta ei voida enää puollustella ja markkinoille onkin tullut menetelmä, joka paikkaa puutteen. Se on WARP eli Word Approved Relative Work Progression.

Tausta

Pete Reynolds (Wally Gubbinin videoiden tähti) kehitti vuonna 1984 oppilaille RW-valmennusmenetelmän, jonka avulla nämä oppivat onnistuneeseen RW-hyppäämiseen tarvittavat perustaidot. Menetelmästä tuli heti menestys, kokeneet hyppääjät nauttivat opettamisesta ja menetelmää oli helppo seurata. Kymmenen hypyn jälkeen oppilaat hallitsivat tilanteen tarpeeksi hyvin hypätäkseen muiden kanssa. Valmennusohjelmasta on tullut niin suosittu, että useiden maiden laskuvarjoliitot ovat ottaneet sen viralliseksi RW-opetusmenetelmäkseen.

Menetelmä

WARP koostuu kymmenestä tasosta. Ensimmäiset seitse-

män tutustuttavat oppilaan relatiivihyppäämiseen ja yksilölliset taidot opitaan joltakin kokeneelta hyppääjältä eli valmentajalta. Tasoilla 8 ja 9 mukaan tulee toinen oppilas ja oppilaat hyppäävät kolmisin valmentajan kanssa käyttäen alemmilla tasoilla oppimiaan taitoja. Tasolla 10 kaksi oppilasta hyppää yhdessä valmentajan ja toisen kokeneen hyppääjän kanssa. Ryhmän on tehtävä uloshyppy, josta molempien oppilaiden on siirryttävä otteidenvaihdolla ensimmäiseen kuvaan ja vähintään kolme kuvaa on saatava aikaan, jotta hyppy on hyväksytty.

Jotkut AFF-kurssin käyneet (8 hyppeä) ja Iso-Britanniassa pakolliset 10 yksinhyppyä hypänneet ovat läpäisseet WARP:in kymmenellä hypyllä eli kokonaisyhyppymäärällä 28.

Opetusvideot

Pete Reynolds käytti 16 mm filmiä ja korkealuokkaista videokalustoa kuvatessaan kaksi opetusvideota. Ensimmäinen on kokeneille hyppääjille, jotka haluavat RW-valmentajiksi ja toinen RW-perustietoja haluaville kokemattomille hyppääjille.

"Coaching the WARP System" on 57 minuutin mittainen ohjelma, joka esittelee valmennusmenetelmän, mukaanlukien tavallisimmat virheet, ilmassa annettavat merkit ja esimerkit kaikista 10 tasosta.

Oppilaille tarkoitettu "Teach Yourself Skydiving" kestää 50 minuuttia ja sisältää kaikki perusliikkeet, tavallisimmat virheet ja niiden korjaustavat sekä selvityksen kaikista tasoista.

Toimintaperiaate

Oppilaat katsovat "Teach Yourself Skydiving"-videon kiinnittäen erityistä huomiota siihen tasoon, jolla itse ovat, ja selvittävät itselleen, mitä kyseisellä tasolla on tarkoitus tehdä. Tasoja 1, 2, 3 ja 6 voi harjoitella hypyllä yksinkin ilman valmentajaa. Valmentajien tulee katsoa "Coaching the WARP System", opetella valmennusmenetelmä, ilmassa annettavat merkit ja maassa tehtävät harjoitukset. Jokaisen valmentajille tarkoitettua videon mukana tulee kirjanen, joka helpottaa asioiden muistamista. Menetelmän ansiosta oppilas tietää jo valmentajan luokse tullessaan, mitä hänen pitää tehdä, eikä valmentajan tarvitse antaa paljoakaan ohjeita, WARP säästää aika ja yhdenmukaistaa opetusta.

Monikieliset

WARP-ohjelmat

Ohjelmat ovat englanninkielisiä, mutta teille sopivan erikoisversion laatiminen on myös mahdollista.

Simon Ward (Sward Sports)
Käännös Riikka Vilku

PÄTKELMÄ

TURVALLISUUSTIEDOTE

Laskuvarjokerhojen puheenjohtajien palaveri

Aika: 7. 10. 1990. Paikka: SIL-talo, Helsinki-Malmin lentoasema

1. Tilaisuuden avaus

LuKT:n puheenjohtaja Esa Saarinen toivotti laskuvarjokerhojen puheenjohtajat lämpimästi tervetulleiksi laskuvarjokerhojen perinteiseen syyskokoukseen. Paikalla oli edustettuina 13 laskuvarjotoimintaa harjoittavaa yhdistystä.

2. LuKT:n toiminta 1990

Esa kertoi LuKT:n toiminnasta kuluvana vuonna mm. seuraavaa:

- LuKT:aan ovat puheenjohtajan lisäksi kuuluneet seuraavat henkilöt: Mimma Lehtovaara (vpj), Hannu Laitinen (kilpailu), Jaakko Lautanen (kalusto), Markku Hiedanpää (määräykset, IH:n yhteyshenkilö), ja Timo Lampinen (koulutus)

- käytännön töistä pääosa on edelleenkin tehty LuKT:n komiteoissa. Vuoden suurimpia hankkeita ovat olleet mm. pakkaajajärjestelmän kehittäminen, johon liittyen pidetään ensimmäiset kurssit kuluvana syksynä.

Yksityiskohtaiset tiedot LuKT:n ja sen komiteoiden työskentelystä löytyvät sekä tämän muistion kanssa yhtä aikaa kerhoille toimitetuista eri alojen kokousmuistioista sekä pöytäkirjoista.

3. Tiedottaminen

On pyritty avoimeen linjaan, jossa komiteoiden ja LuKT:n pöytäkirjat toimitetaan suoraan kerhoille.

Ilmailun päätoimittaja Tero Tuominen kertoi Ilmailun SIL-sivuista, joissa voidaan ilmoittaa tuoretta uutisaineistoa. Aineiston on oltava lehdessä n. 2½ viikkoa ennen lehden painamista.

4. Toimintasuunnitelma ja talous -91

Esa esitteli liiton laskuvarjotoimintaa. SIL:n toimintasuunnitelma ja talousarvio on toimitettu kerhoille ennen liiton syyskokousta. Niistä ilmenee mm. että laskuvarjobudjetti on ensi vuonna riittämätön, mutta kuitenkin tämän vuotista hieman parempi.

Varainkäytössä merkittävä ongelma on liiton budjettivuosi,

joka rajoittaa kulujen hoitamista joustavasti ja jakamista järkevästi tarpeen mukaan.

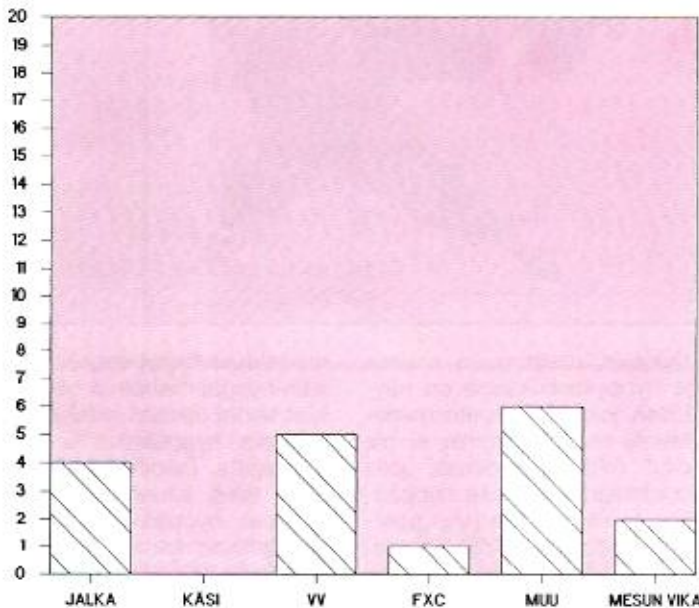
5. PTS ja tavoiteasettelu

Esa esitteli LuKT:n ja komiteoiden PTS:t ja tavoiteasetteluja:

- koulutuskomitean suunnitellut tulevalle vuodelle ovat ti-

ja(t) osallistuu riggeriseminaariin USA:ssa * järjestää kaluston tarkastuksen SM-kisoissa - komitean PTS sisältää mm. seuraavaa: * riggerien työ määrä tulee lajin kasvun vuoksi lisääntymään, mutta nykyjärjestelmä riittää kattamaan tarpeet, joskin jonkinasteista kaupallisuuden lisääntymistä lienee odotettavissa

PAKKOLAUKAISUOPPILAAT 1-2 HYPPYÄ

vistettynä seuraavanlaiset:

* alkeiskoulutusohjelma valmiiksi ja käyttöön tulevan kauden alkuun mennessä * tandemhyppyjen kytkemistä osaksi kelpoisuusluokkiin jottavaa järjestelmää kokeillaan (Strongin jaruvalojärjestelmä) * kaksi hyppymestarikurssia, mahdollisesti myös tandem-HM-kurssi

- komitean pitemmän tähtäimen suunnitelma sisältää mm. seuraavaa: * AFF systeemin käyttöönoton 'uuden yrityksen' mahdollisuuksia selvittäään * tandem-järjestelmän laajempia käyttömahdollisuuksia vaihtoehtoisena osana koulutusta selvitetään

- kalustokomitean ensi vuoden suunnitelmat voidaan tiivistää seuraavasti: * kalustopäällikön minimi-koulutustasoksi kalustomestari; tilanteen kartoitus ja toimenpiteet aloitettava tulevana vuonna * pakkaaja- ja kalustomestari-kurssit * 1-2 kalustoseminaria * komitea isännöi pohjoismaisen kalustopäällikkökouksen * komitean edusta-

- kilpailukomitea toteuttaa ensi vuonnakin erilaisia kilpailuihin liittyviä rutiineita, kuten kilpailusäännöt, joukkuevalinnat, jne.

- valmennustoiminnan ja -järjestelmän kehittäminen on suuri tulevaisuuden haaste sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä

Edellisten lisäksi tuli esille seuraavia näkemyksiä:

- valmennustoiminnan rahoitus on suunniteltava pitkällä tähtäimellä kunnolla, koska kerhot eivät pysty rahoittamaan toimintaa. SIL:n valmennusbudjetti ei tällä hetkellä näytä mahdollistavan oleellista valmennustukea

- LuKT:n valmennusesitys on "köyhän miehen versio", joka perustuu siihen, että osanottajat/harrastajat maksavat osan, kerhot osan ja liitto osan.

6. Muut ajankohtaiset asiat

Eero kertoi turvallisuustilanteesta (yksityiskohtaisempia

tietoja koulutus- ja kalustokokousten muistioista (6. 7. 90).

Eero ilmoitti, että erilaisista yhteensattumista johtuen liitto on kuluvana vuonna jonkin verran myöntänyt C-todistuksia ja HM-kelpuutuksia henkilöille, jotka eivät ole olleet SIL:n jäseniä (joko kokonaan ei-jäseniä tai jäsenmaksu maksamatta). Vastaisuudessa näin ei tule tapahtumaan. Eijäsenten asioita liitto hoitaa vain rahaa vastaan, joitakin asioita ei edes rahalla.

Tulevan talven kuluessa, ennen hyppykauden alkua toimitetaan kerhoille infopaketti, joka antaa käytännölliset ohjeet liiton jäsenasioiden hoitamiseksi ja vakuutusten ottamiseksi. Tällä hetkellä näyttää siltä, että SIL:n kautta saatavista vakuutuksista ei tiedetä riittävästi kentällä.

Vakuutuksiin liittyvänä epäkohtana todettiin, että yksittäisen vamman/tapauksen hoitokorvaus on parhaimmillaan vain 10.000 markkaa. Tämä summa olisi neuvoteltava suuremmaksi.

Liiton palveluista ei kentällä tiedetä riittävästi. Liitto tekee paljon 'näkyvätöntä' työtä jäsentensä hyväksi, mutta pääosa siitä on sellaista, jota yksityinen skydiver ei miellä liitosta saaduksi eduksi (esim. oppilaan oppaat, koulutusohjelmat, ilmailumääräysten asiassältö, jne. ovat liiton aikaansaannoksia).

Keskusteltiin tiedottamisesta:

- tieto useimmiten kulkee kerhoille saakka, mutta ei enää tavoita yksityistä liiton jäsentä - ILMAILUN tiedotussivuja on hyödynnettävä mahdollisimman tehokkaasti, koska se lienee ainoa väylä, jolla on mahdollisuus tavoittaa lähes kaikki liiton jäsenet (pelkän LASKU-VARJOURHEILU-vaihtoehdon lehden tilaajia on varsin vähän).

SLK:n edustaja tiedotti kerhon 30-vuotisjuhlista ja siihen liittyvästä juhlavastanotosta.

7. SIL:n syyskokousasiat, henkilövalinnat 1991

Keskusteltiin ilmailuliitto syyskokoukseen liittyvistä asioista. Muistutettiin, että kerhojen on oltava edustettuina syyskokouksessa joko omalla edustajallaan tai toimittamalla valtakirja sopivaksi katsotulle henkilölle.

Puheenjohtajakokous esitti LuKT:n kokoonpanoksi vuodelle 1991 aikaisemmin pidettyjen kilpailu-, koulutus- ja kalustokokousten esitysten pohjalta seuraavaa:

Esa saarinen, puheenjohtaja; Mimma Lehtovaara, varapuheenjohtaja; Hannu Laitinen, jäsen (kilpailu); Markku Hiedanpää, jäsen; Arto Virtanen, jäsen (kalusto); Timo Lampinen, jäsen (koulutus).

Koulutuspäällikkökokous

Aika: 6. 10. 1990 kello 09.00 alkaen. Paikka: SIL-talo, Helsinki-Malmin lentoasema.

1. Tilaisuuden avaus

Koulutuskomitean puheenjohtaja Timo Lampinen avasi tilaisuuden ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Timo esitteli tilaisuuden toteutustapaa ja tavoitteita.

2. Alkeiskoulutusohjelma

Timo Lampinen esitteli alkeiskoulutusohjelman luonnosta. Käydyissä keskusteluissa esitettiin mm. seuraavaa:

- kurssin minimikestoajaksi kaikki hyväksyivät 4 päivää, joka kuitenkin jo edellyttää täysipäiväistä opiskelua

- lisätään koulutusohjelmaan painopisteiden yhteyteen määritelmä osaamisen tavoitetasosta ennen ensimmäistä hyppyä (esim. automaatio/rutiinitaso avainaiheissa, jne.)

- heitettiin tutkittavaksi ajatus, pitääkö kaikkien ilmailumääräysten olla henkilökohtaisessa kouluskansiossa

- todettiin tarpeelliseksi käydä tiivistettynä läpi tärkeimmät/keskeisimmät ilmailumääräykset alkeiskurssin kestäessä

- todettiin, että hyppytapah-tuma käydään läpi ensin yleisesityksenä, sen jälkeen sitä voidaan jakaa pienempiin kokonaisuuksiin tarkoituksenmukaisesti

- harjoitusten kertauksessa painopisteet ovat uloshyppya varavarjotoimenpiteet

- esitettiin, että vallitseviin olosuhteisiin tutustumiseen liitettäisiin myös ohjaaminen ko. olosuhteissa

- esitettiin kohdan 'kaatumisen' muuttamista laajempaa kokonaisuutta tarkoittavaksi ilmaisuksi 'maahantulo'

- alkeiskurssin koulutuskortti on tarkoitettu alkeiskurssin-koulutuskirjanpidoksi

- todettiin esitetty kortti pienin tarkennuksin käyttökelpoiseksi.

3. Palaute koulutusohjelma II:sta

Timo Lampinen esitteli ohjel-

maa. Käydyistä keskustelusta kirjattiin seuraavia näkökantoja:

- yleisesti ohjelman suoritukset koettiin onnistuneeksi kokonaisuudeksi

- useissa puheenvuoroissa todettiin erittäin hyväksi se, että RW-hypyt on liitetty koulutusohjelmaan. Toisaalta joissakin kerhoissa todettiin jonkinasteiseksi ongelmaksi se, että kerhosta ei välttämättä löydy riittävät taidot omaavia kouluttajia

- Kemissä on kerhokohtaisena ratkaisuna lisätty hyppy-paikan määrityksiä alkuperäisestä viidestä kymmeneen. Samoin on myös liukujen

Nykänen esitteli tiivistelmän kuluneen vuoden vaaratilanteista.

Määrällisesti 'kelpparihyppääjät' ovat suuri ryhmä, mutta niin on myös heidän hyppymääränsä. Jäljempänä olevat taulukot herättävät kysymyksiä ja ajatelmia:

- eivätkö 'herot' osaa pakata? Tarvittaisiinko trashpack-opas?

- ovatko 'vanhat' sokeita; törmäilyä. Olisivatko valkoiset kepit tarpeen?

- onkohan ilmailuhallitukselle todella toimitettu vaaratilanneilmoitus:

+ kaikista varavarjokeikoista?

+ kaikista lääkinhoitoa vaa-

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

maasta.

kaksi FXC:n käyttöön liittynyt vaaratilannetta. Niistä ensimmäisessä hyppääjän varavarjo avautui FXC:n laukaismana vaikka päävarjo toimi normaalisti:

- laukaisinta ei vian vuoksi saatu säädettyä 1000 ft:aan, vaan se oli säädetty 1500-1600 ft:aan

- hyppääjäoppilas (joka ei yli 100 hypyn kokemuksensa vuoksi olisi laukaisinta tarvinnut) sai ohjeet laukaista normaalikorkeudessa

- varavarjon auettua hyppääjä tarkisti, ettei se ollut takertunut päävarjoon, jonka jälkeen hän irrotti pääkuvun ja laskeutui (pallo)varavarjolla

- hyppääjä ei hallinnut pallovaravarjon ohjaamista (ei löytänyt ohjauslenkkejä/kapulointia), jolloin hän laskeutui katolle loukkaantuen vakavasti

Toisessa tapauksessa hyppääjän laukaisin aukaisi varavarjon hänen ollessa alle 500 metrin korkeudessa:

- laukaisin asennettu ja säädetty normaalisti

- hyppääjä irrotti päävarjon kuvun, joka putosi hänen päälleen estäen näkyvyyden

- hyppääjä yritti kerätä varjon jalkojensa väliin, mutta ei ehtinyt koska maa alkoi tulla vastaan

- hyppääjä löi maahantulossa päänsä ja raahautui tajuttomana varjon vetämänä n. 40 m

- hyppääjä ei ohjannut maahantulussa

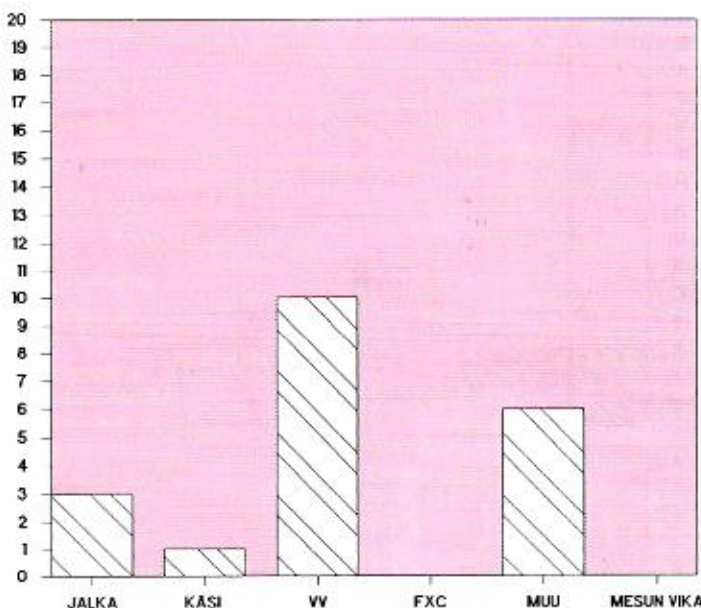
- laukaisimen putkessa todettiin tarkastuksessa vika, joka aiheutti vuotoa, jonka seurauksena korkeusasetus ei enää ollut tarkka.

Jyväskylässä sattui syyskuussa vaaratilanne, jossa JAD-järjestelmää käytettäessä apuvarjo meni vakaajan yli. Apuvarjo veti voimakkaasti ja varjon samalla kehittyessä korkeusvakaaja ja -peräsin vioittuivat. Apuvarjo irtosi yhdyspunoksesta ja katosi. Oppilaan varjo avautui normaalisti.

Pilotti huomasi tapahtuneen ja muut hyppääjät poistuivat yksitellen koneesta. Lentäjä onnistui tuomaan koneen laskeutumaan ilman suurempia vahinkoja.

Tapahtuneen johdosta lie-nee syytä tarkistaa JAD-järjestelmän käyttötapaa uudelleen. Nyt hyppääjä hyppäsi koneesta kyykyasennosta. Aikaisemmin ei istuvalla uloshypyllä ole esiintynyt vastaavia ongelmia. Tutkimus asiasta on kesken.

PAKKOLAUKAISUOPPILAAT 3 HYPYÄ

määrää lisätty.

Ohjelmaan liittyvästä kirjapidosta ja byrokratiasta todettiin mm. seuraavaa:

- ennen A-luokan saamista ei oppilas saa hypätä toisessa kerhossa

- kolmen koulutuskortin järjestelmä todettiin toimivaksi kokonaisuudeksi

- A-luokan teoriakokeita on yleisesti pidetty suullisina, pitäjänä hyppymestarit. Kun kokeet pidetään kunnolla, niihin menee aikaa noin tunti-puolitoista

- koulutusohjelmaan on syytä tarkistaa luokkakokeiden pitäjät. B-luokan kokeen on oltava koulutuspäällikön laatima, mutta sen voi pitää kerhon hyppymestari kirjallisena

- oppilaan oppaassa on selkästabiiliin liittyvä pieni puute: puuttuu maininta käden sisään vetämisestä

- yleisesti oppilaan opas todettiin hyväksi

4. Vaaratilanteista Suomessa 1990

Koulutuskomitean jäsen Esa

tineista tapauksista

+ kaikista tapauksista joista olisi voinut...

Eero Kausalainen kertoi Oulussa sattuneesta onnettomuudesta, jossa hyppääjä vammautui vakavasti (selkä; jalat osittain halvaantuneet):

- finaalisissa matalalla kuvun toinen sivu tukahtui kovan tuulen ja/tai pyörteen johdosta

- hyppääjä lensi kupua täydessä liidossa; hänellä oli havainto voimakkaasta tuulesta, mutta ei pyörteistä

- kuvun tukahtuessa hyppääjä painoi tukahtuneen puolen ohjauspunoksen täysin alas, jolloin kupu pyörähti vasemmalle. Maahantulo tapahtui heilurissa, myötätuuleen

- hyppääjä olisi saattanut selviytyä (ainakin pienemmillä vaurioilla), jos hän olisi:

+ lentänyt jo alun perin jarruilla (vrt. Cloudin manuaali)

+ ohjannut varjoa loppuun saakka

+ käyttänyt ns. laskuvarjo-pyörähdystä maahantulossa.

Helsingissä on sattunut

Jatkuu seuraavalla sivulla...

Timo esitteli Jyväskylässä sattunutta vaaratilannetta, jossa oppilaalla oli kaksi patjaa yhtä aikaa auki. Oppilas ohjasi pääkupua. Kuvut eivät, ehkä onnistuneiden ohjaustoi-
menpiteiden ansiosta, sotkeutuneet toisiinsa.

Esa kertoi vaaratilanteesta Malmilla, jossa kaksi hyppykoneetta oli yhtä aikaa ilmassa. Koneet toimivat täysin toisistaan poikkeavin hyppykuvioin. Toiminnasta ei oltu sovittu etukäteen. Twin Otterissa olleille tilanne selvisi kun pilotit alkoivat ihmetellä radiosta kuulemaansa hyppyliikennettä koskevaa radioliikennettä. Kuulohavainnon ansiosta uhkaava vaaratilanne voitiin ehkäistä.

Tilanne olisi jatkuessaan voinut aiheuttaa vaaratilanteen koneiden välillä, hyppääjien välillä tai radiokouluttajan hämääntymisen vuoksi. Tilanne olisi ollut helppo ehkäistä ennakolta sopimalla kuviot yhdessä. Twin Otterissa ei ollut lainkaan tietoa vierailijan kerhon hyppyaikasta.

5. Vuoden 1991 toiminta

Timo esitteli kerhoille aiemmin jaettua koulutuskomitean toimintasuunnitelmaa.

Kokous esitti koulutuskomitean kokoonpanoksi vuodelle 1991 seuraavaa:

Timo Lampinen, puheenjohtaja; Jari Ikonen, jäsen; Pekka Kivinen, jäsen; Esa Nykänen, jäsen.

6. Byrokratiaa

Eero esitteli C-luokkien ym. asioiden hoitoon liittyvää byrokratiaa:

- C-luokka on voimassa 2 vuotta; koulutuspäälliköiden on kiinnitettävä huomiota päivämääriin

- C-luokka ei astu voimaan takautuvasti, vaan sinä päivänä, jona koulutuspäällikkö sen käsittelee

- koulutuspäällikkö myöntää C-luokat, HM-kelpuutukset SIL

- koulutuspäällikön on pidettävä kirjaa myöntämistään luokista (voimassaolot: alkoi-päättyy)

- liiton C-todistus on ollut tuotoilultaan karsea, mutta pakkotilanteessa niihin on ollut syytä tyytyä. Tulevan talven aikana on tarkoitus uusia todistus

- kuluvana vuonna on liitto myöntänyt jonkin verran C-todistuksia henkilöille, joiden jäsenasiat eivät ole olleet kunnossa. Vuoden 1991 aikana ei tulla käsittelemään yhtään ei-jäsenen asiaa (ilman eri maksua)

- C-todistuksessa esiintyvä numero on liiton tietokoneen antama juokseva numero kaikista liiton myöntämistä kelpareista (ultrakevyt, riippuliikhotus, jne.), eikä kerro monesko laskuvarjotodistus on kyseessä

- SIL:n jäsenysteemi on hie-
man muuttumassa. Jäsenmaksu porrastetaan siten, että loppuvuonna liittyvät selviävät pienemmällä jäsenmaksulla

- vakuutus on tärkeä jäsenetu. Sen ottamisen ja jäseneksi liittymisen helpottamiseksi SIL toimittaa kerhoihin selvät nuotit sekä jäseneksi liittymiseksi että vakuutuksen ottamiseksi.

esitti tervehdyksensä LuKT:n puheenjohtaja Esa Saarinen.

2. Kilpailukomitea 1990

Hannu Laitinen esitteli edellisen vuoden kilpailukomitean, johon kuuluivat hänen lisäksi: Reijo Aittomäki, jäsen, tuomari; Kari Nivala, jäsen, RW; Antti Kausalainen, jäsen, konvent; Pekka Palotie, jäsen, ParaSki.

Hannu kertoi tilaisuuden osanottajille kuluvan vuoden toiminnoista ja aikaansaannoksista.

3. Para Ski

Suomen joukkue oli Kanadan

tamme kallein (osanottajamäärä, ym.)

- olisi edullista, jos varainhankinta voitaisiin toteuttaa vuot-
ta pitemmällä periodilla, jolloin voitaisiin paremmin huomioida eri vuosien rahantarpeen vaihtelut.

- varojen käytössä on aina painopisteenä ollut MM-kilpailu.

4. Taito ja tarkkuus

Hannu esitteli tämän vuoden kilpailutoimintaa. Kilpailukalenteri pienistä kisoista puuttui. Myös SM-kilpailujen järjestäjän löytyminen oli vaikeaa kunnes OLK ilmoittautui järjestäjäksi.

Uudet säännöt tulien osalta aiheuttivat keskusteluja sekä SM- että MM-kilpailuissa.

MM-kilpailu oli vuoden pää-
tapahtuma. Menestys oli hyvä: Kilpinen oli 7. ja Toivonen 12. henkilökohtaisessa tarkkuudessa. Joukkuetarkkuudessa Suomi oli 8. ja maiden välisessä paremmuudessa 10.

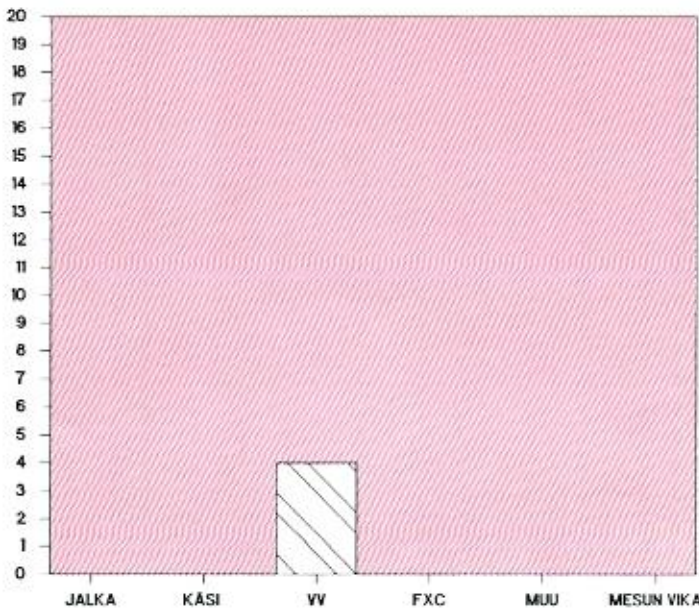
MM-kilpailun nuorin jäsen Jari Kankainen sekä naisjäsenet Riikka Vilkuna ja Marja Mälkki menestyivät myös hyvin.

Kansainvälisenä tuomarina mukana oli Reijo Aittomäki.

Ensi vuoden PM-kilpailusta on Tanskasta saatu esitys, että pidettäisiin PM-kisa 17.-25. 8. 1991 Itävallan Triebenissä pidettävän Sud-Ost Paracupin yhteydessä.

Em. kilpailu pidetään Jugoslavian Vrsarissa 2.-9. 9.

ITSEAUKAISUOPPILAAT SEKUNTIVAPAAT

7. D-luokka

Esitettiin tilaisuuden osanottajille kysymys, onko D-luokka tarpeellinen? Maailmalla yleisesti ovat käytössä hyppyluokat A, B, C ja D, Suomessa vain C:een saakka. Ainakin eräät ulkomailla hyppäilevät urheilijat ovat tiedustelleet mahdollisuutta tehdä myös D-luokka.

Kokouksessa ei syntynyt selvää konsensusista asiasta, joten se jäi edelleen koulutuskomitean mietintämyssyyn hautumaan.

Kilpailijapalaveri

Aika: 7. 10. 1990. Paikka: SIL-talo, Helsinki-Malmin lentoasema.

1. Tilaisuuden avaus

Kilpailukomitean puheenjohtaja Hannu Laitinen avasi tilaisuuden ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. LuKT:n puolesta

ParaSki Maailmancupissa toinen. Jukka Autti voitti tarkkuushypyn ja sijoittui henkilökohtaisessa kilpailussa toiseksi.

Vuoden ParaSki SM-kisat pidettiin Kuopiossa.

Tulevan vuoden MM-kilpailut ovat Sveitsissä huhtikuussa -91. Valintakilpailuna olleista kisoista ei Joensuussa päästy huonojen säiden vuoksi lainkaan hyppäämään, joten valintakilpailuna varalla ollut Utin kisa tuli viralliseksi.

Kisoista käytiin vilkas keskustelu, jossa todettiin mm. seuraavaa:

- toivottiin liiton puolelta nykyistä parempaa tukea ParaSki valmennukseen ja leiritykseen. Hyvä kansainvälinen menestys edellyttäisi liitolta parempaa satsausta.

- vastauksena edelliseen todettiin, että toistaiseksi ParaSki on ollut sivulajina, johon on sijoitettu vastaavassa suhteessa. Ongelmana on myös ollut se, että ParaSki-MM on samana vuonna kuin RW-MM; viimeksimainittu on kisalajeis-

Valmennustoiminta

Tšekkoslovakiassa pidettiin valmennusleiri, joka oli valmennuksen päätapahtuma. Valmennusjärjestelmä ei yleisesti ole toiminut parhaalla mahdollisella tavalla.

Ensi vuodeksi on tarjolla useita eri valmennusleirimahdollisuuksia Keski- ja Etelä-Euroopan maissa. Keski-Euroopassa etuna voi olla mahdollisuus pidentää hyppykautta, mutta hinnat ovat meikäläisesti oleellisesti kalliimmat. Tarjouksia on tullut tai tulossa mm. Kyprokselta, Jugoslaviasta, Bulgariasta, Turkista, jne.

Karsintaperusteet

Naisten valitsemisesta MM-joukkueeseen on tullut kritiikkiä, johon kommenttina todettiin, että naisten vähäinen määrä SM-kisoissa ei ole mahdollistanut saman tyyppisten valintakriteerien käyt-

töä, kuin miesten joukkueen valinnassa.

Laitisen edellä tiivistellyn puheenvuoron jälkeen keskusteltiin ja tuotiin esille mm. seuraavia mielipiteitä ja näkökantoja:

– PM-kilpailu voitaisiin pitää Tanskan esittämään tapaan Itävallassa

– myös kokouksessa olleet RW-hyppääjät tukivat ajatusta, koska myös RW-puolella halutaan järjestää PM-kisat pohjoismaiden ulkopuolella, suuremman kilpailun yhteydessä

– kilpailujen yhdistäminen olisi monessakin mielessä edullista: sääolot olisivat edullisemmat, saataisiin kokemusta suuremmista kilpailuista eivätkä kustannukset kuitenkaan nousisi oleellisesti PM-kilpailujen tavanomaista tasoa korkeammiksi

– pohjoismaisessa kokouksessa olisi kysyttävä, voiko maata edustaa kaksi joukkuetta. Liiton piirissä olisi selvitettävä mahdollisuudet tukea kakkosjoukkuetta myös siinä tapauksessa, että se ei olisi virallinen

– myös RW-puolelta esitettiin tukea em. ajatukselle

– todettiin, että liiton tuki aina edellyttää joukkueen nimeämistä virallisesti, sovitun systeemin mukaan

– avoimista PM-kisoista keskusteltiin

– muistutettiin siitä, että jos esim. PM-kisoihin lähtee useampi joukkue, se merkitsee sitä, että liiton tukiosuus/kilpailija jää pienemmäksi.

keskusteltiin tulevasta kilpailukalenterista:

– kisakalenteri on saatava valmiiksi nykyistä aikaisemmin, erityisesti SM-kisan osalta

– ULK järjestää tempukisan 25.–26. 5. 1991 Utissa

– ULK järjestää syyskisat 7.–8. 9. 1991

– KLU järjestää kalakukkakisat Rissalassa 23.–24. 3. 1991

– JLK järjestää tarkkuuskisan 8.–9. 6. 1991

– ULK ilmoitti haluavansa järjestää taito- ja tarkkuuslajien SM-92 kisat

– SM-91 järjestäjäehdokkaista ei ole ilmottautunut yhtään, joskin eräiden kerhojen tiedetään parhaillaan selvittävän mahdollisuuksiaan

– esitettiin ajatus RW- ja taito/tarkkuus SM:n yhdistämisestä. Asia todettiin tutkimisen arvoiseksi

– SM-ajankohdista todettiin että SM-kisoista voitaisiin myöhemmin pitää kisat niissä lajeissa, joissa on MM-kisat

Keskusteltiin valmennuksesta

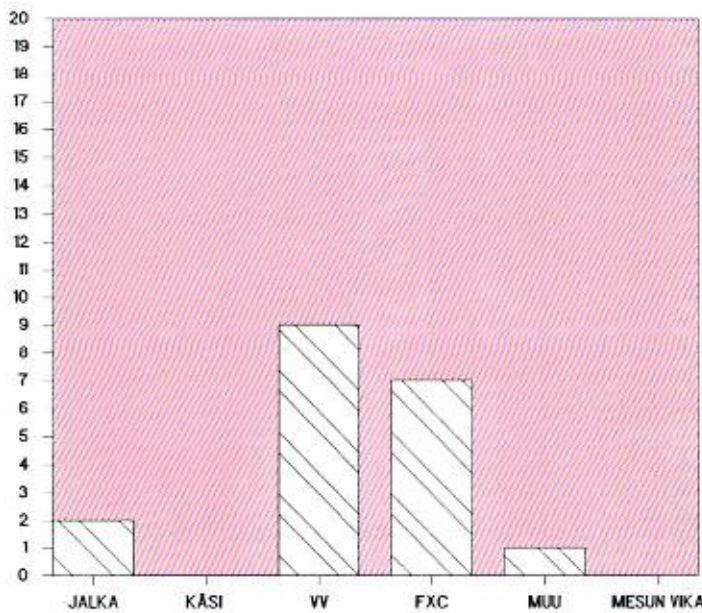
– valmennusta todettiin voitavan toteuttaa paitsi valmen-

nutmatkoihin, myös kutsuamalla valmentajia Suomeen. Tšekkoslovakian Ivo Skotak on ilmoittanut olevansa kiinnostunut pitämään kerhovalmentajaseminaarin. Tanskalaisia valmentanut Eugen Melles olisi myös valmis tulemaan tietyin varauksin Suomeen valmentamaan. Hän kuitenkin on ilmoittanut haluavansa normaalin palkan, joka saattaa ilman sponsoria olla ylivoimaista

– ulkomaiden valmennusleirit ovat turhaa rahantuhlausta, ellei mukana ole omaa tai ulkomaista valmentajaa

– valmennus vaatii pitkäjänteisyyttä ja jatkuvuutta. Ei riitä

OPPILAAT KOKENEET

että ollaan kaksi viikkoa ulkomailla kurinalaisissa olosuhteissa ja sen jälkeen "hypätään kuin pelossa"

– hienoja valmennussysteemejä on turhaa kehittää, ellei siihen ole olemassa riittäviä resursseja

– kerhotasolta pitäisi löytyä kerhovalmentajia, joita koulutettaisiin meillä sekä (valittu joukko) ulkomailla. Valmentajat myös muodostaisivat komitean, joka koordinoisi valmennustoimintaa.

Esa Saarinen esitteli valmennusjärjestelmän mahdollista rakennetta:

– edellä esitetyssä lajivalmentajat ovat vastuussa kansain-

välisistä ja kansallisista leireistä, joilla olisi SIL:n tuki

– kilpailukomitea valitsee tämän esityksen mukaisessa järjestelmässä lajivalmentajan esim. 2 vuoden periodiksi

– kerhot valitsevat kerhovalmentajan; nämä valmentajat toimivat kerhojen tuella

– kerhot sopivat vuodeksi eteenpäin kilpailut ja leirit

– todettiin, että joillakin kerhoilla on ollut kerhovalmentajia. Pekka Kivinen ja Matti Heino ovat valmentaneet Ala-vuden ja Imatran Ilmailukerhoissa. Tästä toiminnasta valmennettavat antoivat korkean arvosanan

– todettiin, että Heino-Kivinen

teella. Näin saataisiin joukkueeseen henkilöt, joilla olisi mahdollisuus menestyä paremmin henkilökohtaisissa lajeissa

– todettiin, että em. esitys ei tue joukkuetarkkuutta

– nykyisin järjestelmän taustana on ollut lajien tasapuolinen tukeminen

– esitettiin että kilpailijoilla pitää olla mahdollisuus myös erikoistua, jolloin ei olisi pakko osallistua molempiin lajeihin. Tämä mahdollisuus olisi myös joukkuevalinnoissa huomioitava

– erikoistuminen voi vaarantaa joidenkin lajien (tempu nimeltä mainittuna) tulevaisuuden; esim. Norjassa ei tempua hypätä lainkaan

– käytetyissä puheenvuoroissa todettiin, että vaaraa lajien kuolemista ei käytännössä ole

– tilaisuuden osanottajista arviolta 3/4 kannatti uutta valintamallia (2+2+1)

– osanottajat kannattivat yksimielisesti useampaan kilpailuun perustuvaa valintaa

Keskusteltiin kilpailusäännöistä

– pidettiin hyvänä henkilökohtaisen tarkkuuden pitämistä MM-säännöistä poiketen erillisinä. Tämä siksi, että kilpailijat valitaan henkilökohtaisen tuloksen perusteella ja mahdollinen satunnaisesti kokoonpantu joukkue voi häiritä kilpailijan suoritusta

– vastakommenttina edelliseen todettiin, että voitaisiin toteuttaa tarkkuus MM-kisan tapaan joukkuelajina. Joukkueet kuitenkin valikoituvat etukäteen. Tämä systeemi kuitenkin edellyttäisi ns. häiritäpykälän huomioimista myös yhdessä hyppäävän joukkueen sisällä

– paikalla olevista taito/tarkkuuslajien kilpailijoista lievä enemmistö kannatti tarkkuuden hyppäämistä myös SM-kisoissa joukkueena.

5. Relatiivi

Kuluvana vuonna oli Moskovin juhlakilpailut. Niissä oli yhtä aikaa konventionaalinen ja RW-kilpailu. Järjestely oli ilmatilan käytön kannalta huono. Kilpailullisesti matka oli hyvä. Paikalla oli runsaasti muiden maiden huippujoukkueita, jonka vuoksi matka oli antoisa.

SM-kilpailut isännöi kuluvana vuonna SLK. Ensi vuotta koskien paikalla olevat SLK:n edustajat esittivät, että joku maakunnan kerhoista järjestäisi kilpailut Malmin ulkopuo-

– tällä hetkellä perusteina ovat olleet SM-kilpailujen lajivoittajat ja loput yleismestaruudesta

– esitettiin että otettaisiin lajivoittajien puolelta ykkönen + kakkonen ja viides joukkueen jäsen yleiskilpailun perus-

Jatkuu seuraavalla sivulla...

lella, koska Malmilla voi olla Seutulan lentoliikenteeseen liittyen ylivoimaisia rajoituksia.

RW-EM:n voittajajoukkue hajosi palkintojenjaossa. PM-kisoihin lähti voittaja- ja pronssijoukkueesta koottu joukkue, joka harjoittelematta sijoittui kisassa toiseksi. 8-hengen joukkuetta ei PM:n osallistunut.

MM-kilpailuja ei ole vielä virallisesti päätetty, mutta ilmaihuhujen mukaan järjestäjä olisi Tšekkoslovakia, paikkana Lucenék, ajankohtana elokuu.

Karsinta tapahtuu ensi vuonna SM-kilpailun perusteella, koska muita kilpailuja ei ole tiedossa.

Kilpailijoiden puolesta tuotiin esille esitys jalakoiteiden ottamisesta mukaan hyppyjen arvontaan kaikilla kierroksilla (nykysääntöjen mukaan vain semifinaalissa ja finaalissa).

Valmennusta esitteli Timo Rantala:

- SLK tarvitsee vähintään 3-4 valmentajaa, koska toimivat valmentajat myös itse kilpailevat, he eivät ole joka hetki käytettävissä

- SLK:n piirissä toimivat valmentajat luonnollisesti ovat käytettävissä myös SLK:n ulkopuolella.

6. Tuomaritoiminta

Kun karsintakilpailuja järjestetään useampia, on huolehdittava siitä, että tuomaritoiminta on kansallista tasoa. Minimi tuomarimäärä taitohypykisoissa on 4, relatiivissa ja tarkkuudessa 3.

Vuoden tuomariseminaareja pidettiin kaksi. Oulun tarkkuus-SM:ssa oli suomalaisia tuomareita 5 ja täydennyksenä kaksi ruotsalaista. Määrä oli riittävä.

Relatiivi-SM:ssa oli minimimäärä suomalaisia tuomareita, vahvennuksena yksi tanskalainen. RW-SM tuomaritoiminnan tasosta esitettiin moitteita.

Todettiin, että ensi vuonna on kerhojen tuettava tuomari-toimintaa. On myös hankittava ulkomailta vahvistusta, jotta SM-kisat yleensä voitaisiin pitää.

Kilpailijalaverin osanottajat esittivät kritiikkiä siitä, että SM-kisaan saapui tuomareita, jotka eivät ole vuoteen harjoitelleet toimintaa.

7. Rahat, liput, talous

LuKT:n sihteeri Eero Kausalainen esitteli lentolippujen käyttöön liittyviä periaatteita:

- SIL tekee vuosittain suunnitelman lippujen käytöstä. Suunnitelmaa tehtäessä on oltava tiedossa matkakohde ja -peruste (kilpailu, valmennus, koulutus, jne.)

- suunnitelmasta pidetään pääsääntöisesti kiinni, joskin matkan kohtamaa käytännöllisempien reittien löytämiseksi joskus saattaa vaihtua

- myös joskus on sattunut että lippuja on jäänyt käyttämättä, koska esim. joukkue on alkuperäisiä suunnitelmia pienempi. Tällöin lipuille on suunniteltu muu käyttökohde

- lippuja käytetään 'yleisesti hyödyttäviin' tarkoituksiin tai eräissä tapauksissa henkilö-

salla pyydetään kerhoilta yhteydenottoja SIL:oon.

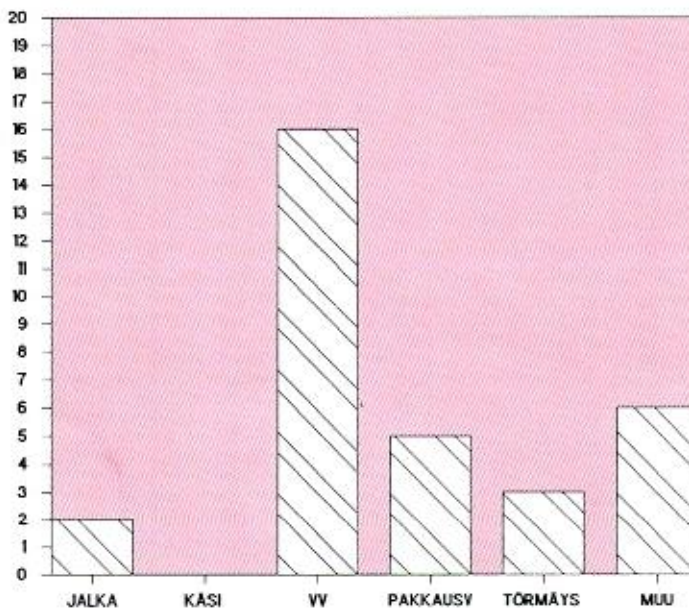
9. Muut asiat

LuKT:n puheenjohtaja Esa Saarinen esitteli tulevia suunnitelmia laskuvarjourheilun osalta (vrt. SIL:n toimintasuunnitelma).

10. Henkilövalinnat 1991

Henkilövalinnan aikana puhetta johti LuKT:n puheenjohtaja. Kilpailupalaveri esitti seuraavia henkilöitä valittavaksi kilpailukomiteaan vuodeksi 1991:

LUPAKIRJAHYPPÄÄJÄT

kohtaiseen valmentautumiseen

- jokaisesta liiton antamin lipuin tehdystä (laskuvarjo)matkasta on tehtävä LuKT:lle kirjallinen selvitys. Matkan aikana hankittu aineisto hyödynnetään aina mahdollisimman laajasti

Varojen käytöstä Eero totesi seuraavaa:

- varat käytetään liiton talousarvion mukaisesti. Jos jokin sektori tuottaa jotain sellaista, mitä ei talousarviossa ole budjetoitu, kaikki "voitto" laitetaan 'takaisin kiertoon' eli käytetään sellaiseen kohteeseen, johon ei ole muutoin (riittävästi) varoja.

8. Tiedottaminen

Tiedottaminen on ollut ongelma. Suurin vaikeus on saavuttaa yksityinen hypääjä. Toivottiin kerhoihin nykyistä parempaa tiedotusta ulkomaisista kilpailuista.

Tärkeimmät tapahtumat tulevat näkymään kisakalenterissa. Sen pitämiseksi ajan ta-

Hannu Laitinen, pj; Antti Kausalainen, t/t; Reijo Aittomäki, tuom; Jukka Laiho, RW; Pekka Palotie, ParaSki.

Kalustoseminaari

6. 10. 1990

Paikka: SIL-talo, Helsinki-Malmin lentoasema.

1. Tilaisuuden avaus

Kalustokomitean puheenjohtaja Jaakko Lautanen avasi tilaisuuden ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Jaska esitteli tilaisuuden ohjelman, tarkoituksen ja tavoitteet.

Osanottajat esittäytyivät.

2. Laskuvarjopakkaaja

Simo Sainio esitteli laskuvarjopakkaajajärjestelmää: Laskuvarjopakkaaja: = koulutettu varavarjon pakkaaja

Tehtävä: pakata varavarjoja kalustomestarien ja laskuvarjotarkastajien rinnalla

Oikeudet:

- varavarjon pakkaus
- varavarjon tarkastus käytön jälkeen

- päävarjon toimintakunnon tarkastus pakkauksen yhteydessä

Koulutus:

Laskuvarjopakkaajakurssi (2-3 pv)

Vaativuudet:

- ikä 18 vuotta

- kelpoisuustodistus ollut vähintään 2 v.

- kalustopäällikön suositus

Lupa:

Voimassa 2 vuotta kerrallaan; uusitaan antamalla näyte tai tarkastamalla pakkaukskirjanpito.

Määräykset: tarkoitus saada voimaan 1. 3. 1991

Luvan uudistamismenettely on suunniteltu suhteellisen joustavaksi. Pakkaajakoulutukseen liittyen kaavillaan pakkauseminaareja.

SIL pitää kirjaa pakkaajien plommeissa käyttämistä tunnuksista. Välineiden hankinta pyritään suorittamaan yhteisostona.

3. Vaaratilanteet 1990

Jaska esitteli kuluvan vuoden aikana sattuneita kalustopereisiä vaaratilanteita, joista löytyy tiivistelmä tämän muistion liitteenä.

Keskustelun aikana tuotiin esille mm. seuraavia näkökohtia:

- propack edellyttää koulutusta

- ongelmana on usein ollut ohjauspunosten pyöräyttäminen kuvun nokan ympärille; huolellisuus on tarpeen, koska menetelmä on altis tietyn tyyppisille virheille

- pakkaustarkastuksen oikeaan opettamiseen 'kelpparihypääjille' on syytä kiinnittää huomiota. Esim. joka vuosi voidaan ko. hypääjät koota koulustilaisuuteen, jossa käydään läpi mitä pitää tarkastaa ja miten

- pakkaustarkastusoikeus on sidottava kerhoon: pakkaustarkastuksia voivat C-luokan hypääjät suorittaa vain omassa kerhossaan

- Vectorissa on esiintynyt tapauksia, joissa apuvarjon yhdyspunos kulkee väärää kautta, jolloin sivuläppä peittää yhdyspunoksen. Tällöin se jää hinaukseen

- kun oppilas on saanut uudet varusteet, on hänen koulutuksensa järjestettävä kunnolla. On ollut joitakin tapauksia, joissa varusteiden tuntemattomuus on aiheuttanut ongelmia.

Eero Kausalainen esitteli

eräitä laskuvarjo-vaaratilanteita ja ongelmia:

- Helsingissä sattui JAD-järjestelmää käytettäessä vakaava vaaratilanne, jossa oppilaan apuvarjo jäi hinaukseen.
- Ongelma johtui hyppymestarin huolimattomuudesta; apuvarjon yhdyspunos oli löysällä ja joutui repun nurkan alle uloshypyssä. Oppilaan huono UH-asento pahensi asiaa (oppilas selällä)
- oppilas ei laukaissut varavarjoa, sen teki FXC hyvin matalalla
- Jyväskylässä sattui - myös JAD-järjestelmää käytettäessä vaaratilanne, jossa apuvarjo meni heitettäessä korkeusvakaajan yli. Koneen peräsin ja vakaaja vioittuivat.
- oppilaan varjo avautui normaalisti ja pilotti onnistui laskeutumaan lisävaurioitta
- Oulussa sattui 'kelparihyppääjälle onnettomuus, kun kupu tukahtui finaalisissa noin kymmenessä metrissä
- tapahtumahetkellä oli hetkellinen voimakas tuuli
- hyppääjä lensi kupua täydessä liidossa
- kuvun tukahtuessa toiselta puoleltaan hyppääjä veti siltä puolelta ohjauspunosken kokonaan alas
- kupu ei alkanut kantaa, vaan hyppääjä osui maahan kovalla voimalla vammautuen vakavasti
- tapahtuneen johdosta asetettiin tutkijalautakunta
- varusteista ei löytynyt vikaa.

4. Toimintasuunnitelma

Jaska esitteli tulevan vuoden toimintasuunnitelman kalustokomitean osalta (liitteenä).

Todettiin, että parhaillaan täydennettävän laskuvarjojen huoltojärjestelmän katsotaan olevan pääpiirtein riittävä seuraaviksi viideksi vuodeksi.

5. Henkilövalinnat

Kokous päätti esittää kalustokomitean kokoonpanoksi seuraavaa:

Arto Virtanen, puheenjohtaja; Simo Sainio, jäsen; Jukka Saarensilta, jäsen; Matti Merta, jäsen; Jaakko Lautanen, jäsen.

Edellisten lisäksi nimettiin komitean ulkojäseneksi (projektit) Jukka Uusitalo.

6. Kalusto-ongelmia/ uutuuksia

Keskustelussa tuotiin esille mm. seuraavaa:

Hapot:

- happo-ongelman rinnalla oletetaan olevan myös vakavat laatuongelmat; varjojen heikentyminen eivät aina olekaan johtuneet happamuudesta, vaan myös F 111 kannaan laatueroista

- happo-ongelman kanssa jatketaan kuten tähänkin asti
- Matti Kukkosella on meneillään tutkimus, jossa selvitetään happamuuden mahdollisia muutoksia
- nuorille hyppääjille on aina syytä suositella patja-varavarjoja

- happovoivoihin liitetty vetotesti on hyvä myös vanhan kuvun määritykseen

Nopeat kuvat:

- Tanskassa on tapahtunut yksi kuolemantapaus, jossa osasyynä oli nopea kupu (yhteentörmäys ilmassa)
- Oulussa on sattunut yhteentörmäys: toinen hyppääjästä ei

kaan huomiota hyppääjän painon ja kuvun koon väliseen suhteeseen

- isommat kuvat kestävät pienä paljon paremmin

Uudet sliderit

- nopeissa kuvuissa käytetään kokoonpainuvia slidereita; sliderin voi vetää kantoihin pitkin alas ja niskan taa

Kokoonmenevät apuvarjot

- ei ole vielä tiedossa rakenteellisia tai materiaaliheikkouksia
- pakattaessa on systeemi aina muistettava avata; ei muuten toimi hypyllä

Spektra-punosten korjaus

- "...niitä on vittumainen om-

ongelmia: kuvat ovat erikokoisia; virheellisesti tehtyjä saumoja (yläpinta); vahvikenauhat eivät aina ulotu koko sauman läpi; on löytynyt kupu, jossa on 1 m saumaa ilman aluslankaa, jne.

- jalkahihnojen kumilenkit: Englannissa on julkaistu turvallisuusvaroitusta, jonka mukaan kaikissa hyppyvarusteissa on jalkahihnoissa oltava kumilenkki hihnojen vapaita päitä varten

- rintahihnoissa olevista taroista on päästävä eroon.

Kalustoperäiset vaaratilanteet 1990

Kerätty vaaratilanneraportteista ajalta 12. 11. 1989 - 6. 9. 1990, jona aikana oli tehty 102 raporttia, joissa varavarjoja oli käytetty 63 kertaa.

Tähän yhteenvetoon on kerätty tapaukset, joissa kalusto on ollut joko syyppänä tapaukseen sekä tapaukset, jotka koskettavat muuten kalustoa. 77 kpl.

Punossotkut 5 kpl

- Ohjauspunossotku (Skylark)
- Ohjauspunos jumissa (DC-5)

- Punossotku (Magnum)

- Punossotku/puolijarru auennut avauksessa 2 kpl (Foil)

Muut rutut 13 kpl

- Sakkauksesta kupu ruttuun 2 kpl (Cloud, Raider)

- Reunat rutussa, kierrettä, kupu rutussa 11 kpl (3 x Foil, 2 x Manta, 2 x Drakkar, Raider, Raven, Fury, Sharpshooter)

Pakkausvirheet/varusteviat 15 kpl

- Jakautunut kupu, virhe pystypakkauksessa (Cloud)

- Jakautunut kupu, virhe pro pack-pakkauksessa 2 kpl (Fury, Cruiselite)

- Puolijarru kiinnitetty huolimattomasti/väärin 2 kpl (DC-5/Campus, Raider/Vector) (Oppilailla)

- puolijarrut jääneet kiinnittämättä (DC-5) (Oppilas)

- Reppu suljettu väärin 3 kpl (2 x Vector, Vector?)

- Apuvarjo hinauksessa, syy ei selvä (Maverick/Racer)

- Apuvarjo hinauksessa (2 krt peräkkäin), lyhyt yhdyspunos (Wonderhog II)

- Tiukka apuvarjon tasku (Racer Elite)

- Repun sivutarra auennut -> viileke ulos -> puolijarru auki (Racer Elite)

- Ohjauspunoskiersi takimaisia punoksia/kuvun kiinnitysvirhe (Excalibur)

VAARATILANTEET YHTEENSÄ

KAROKKIYHTEENSÄ									
VAARATILANTEET									
1990									
KERHO	YHTEENSÄ	JALAT	KÄDET	VV	FXC	PAKKAUSV	TÖRM	MUUT	
ALAVUS	2	0	0	2	0	0	0	0	
HALLI	0	0	0	0	0	0	0	0	
HANKO	2	1	0	0	0	0	0	1	
IMATRA	3	0	1	2	0	0	0	0	
JYVÄSKYLÄ	8	0	0	3	1	0	0	4	
KAINUU	0	0	0	0	0	0	0	0	
KANTA-HÄME	8	3	0	2	1	1	0	1	
KEMI	7	0	0	4	1	1	0	1	
KOTKA	0	0	0	0	0	0	0	0	
KUOPIO	5	0	0	3	0	2	0	0	
KÄRSÄMÄKI	0	0	0	0	0	0	0	0	
LAHTI	0	0	0	0	0	0	0	0	
MAPAPIRI	2	0	0	1	1	0	0	0	
OULU	11	0	0	6	0	1	2	1	
POHJOIS-KARJALA	0	0	0	0	0	0	0	0	
SATAKUNTA	3	0	0	1	1	1	0	0	
SUOMEN L.	24	2	0	12	2	0	1	6	
SUOMEN U.	1	0	1	0	0	0	0	0	
TAMPERE	5	0	0	3	1	0	0	1	
TURKU	9	1	0	5	0	0	0	3	
UTTI	12	3	0	6	0	1	0	2	
VAASA	3	2	0	1	0	0	0	0	
YHTEENSÄ	106	12	2	61	6	7	3	20	

seurannut tapahtumia ympärillään, vaan katsoi ylöspäin puolijarruja aukaistessaan. Opetus: relatiivissa heti tarkkaillaan ympäristöä ja ohjataan takimmaisista kantoviilekkeistä. Vasta kun (ilma)tilanne on hallinnassa päästetään jarrut

- nopeat kuvat tulevat aiheuttamaan onnettomuuksia kokemattomille hyppääjille. Blue Track-kuvuille on ulkomailla kuollut ihmisiä - vaikka varjo on ollut täysin auki (koukkulaskut, ym. "näytösnumerot")

- nopeat kuvat edellyttävät asennekasvatusta ja koulutusta

- trendinä näyttää olevan mahdollisimman pienet kuvat. Pienessä kuvussa voi kuitenkin sen rajun avauksen vuoksi kasvaa ilmanläpäisy, jolloin ajan mittaan maahantulonopeudet kasvavat ja kuvun ominaisuudet muutoinkin huononevat

- vajaatoiminnat ja niihin liittyen korkeuden menetys voi näillä kuvuilla olla raju

- näytöshypyillä voi nopeilla kuvuilla olla vakavia ongelmia

- kalustohenkilöiden on kiinnitettävä mahdollisuuksien mu-

mella kun ne on niin kaapeita..."

- näyttää hyvin epäilyttävältä, että ohjauspunosena käytetään spektra-punoksia; ne eivät kestä kulutusta

- ohjauspunoksia vaihdettaessa on molemmat syytä vaihtaa samalla kertaa

Tandemien/pääkupujen hylkäys

- varusteilla hypätään nykyään niin paljon, että 6-7 vuoden kuluessa reppu/valjaat ovat hylkäyskunnossa; pääkupu voi olla 'valmis' jo 2-3 vuodessa

- kalustohenkilöiden on syytä tarkistaa asenteitaan; toisin kuin entiset "isältä-pojalle" yli-jäämät, nykyiset varusteet kestävät vain murto-osan niiden kestosta

- tarkastajalla on aina mahdollisuus lyhentää tarkastusjaksoa, mikäli tilanne sitä edellyttää

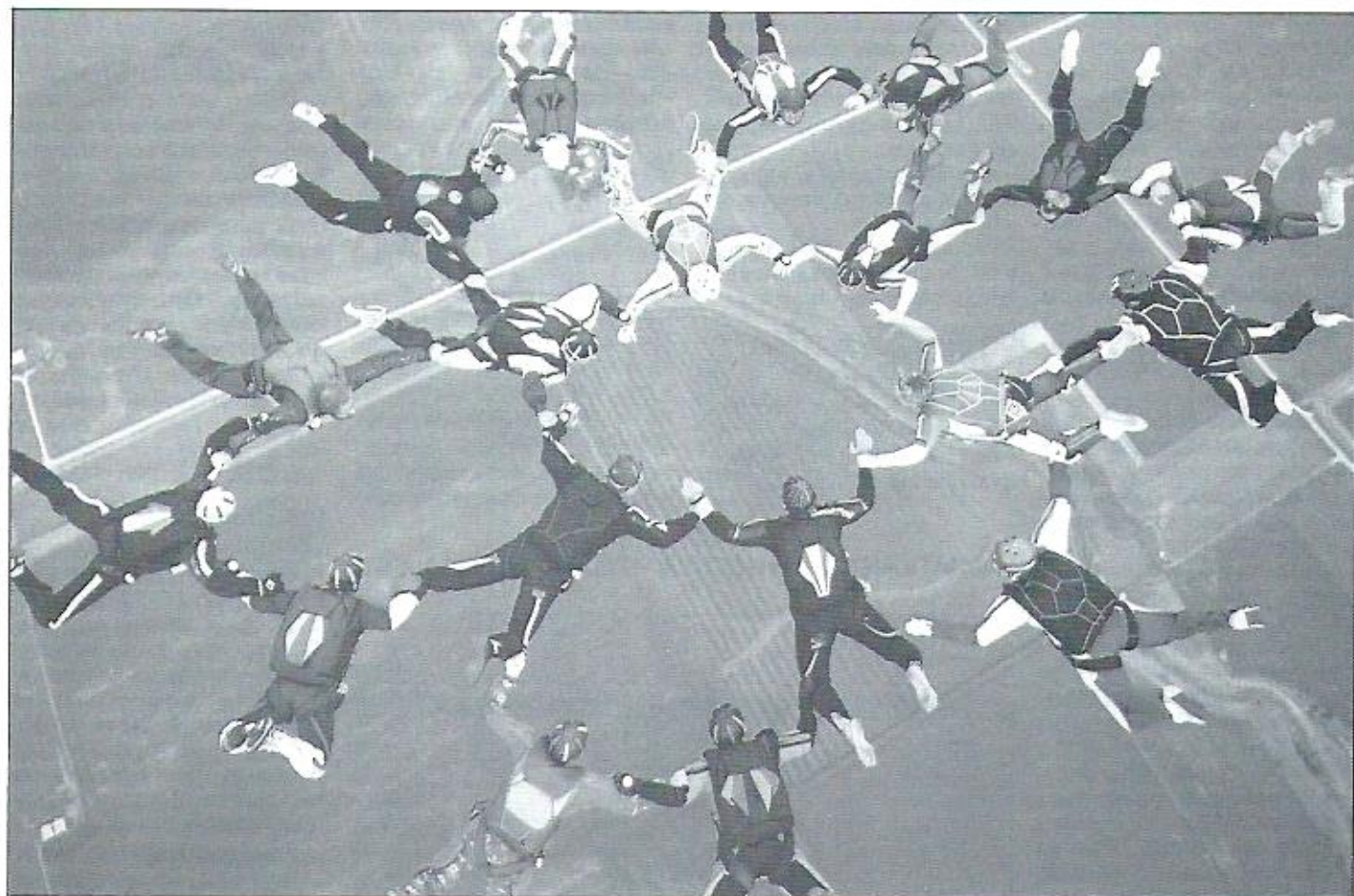
- hyppääjiä kehoitetaan ennen käytettyjen varusteiden ostoa pyytämään kalustohenkilöiltä asiantuntijalausuntoja

Muita esille tulleita asioita

- Foileja on hajonnut. Tehtaalla on ilmeisiä laadunvalvonta-

Jatkuu sivulla 26

Dollar Daze Days

Every boogie has a unique "flavor" or emphasis. The Dollar Daze Boogie, held in the center of the U.S. at Ft. Dodge, Iowa, from Friday, August 31 through Monday, September 3rd specializes in the wild and crazy party experience. Just bring skydiver and mix for instant fun. The secret is out for the 700 skydivers who attended the Dollar Daze boogie this year. But, almost reluctantly, I'm revealing that this is one of the best boogies I've ever been to-for the second year in a row. Dave Williams, chief boogie organizer for the Des Moines Skydivers-better known as The Couch Freaks, because of their penchant for bringing old couches to their campsites at boogies calls it "a party with airplanes." Not every boogie has a party. "And of those that do," says Williams, "this is the only boogie that people actually go to the parties. You do not have bring your own fun. If it rains it's party earlier. If not, its a party later and you go to bed later."

The boogie theme is "No Egos and No Rules". The mood and the attitude reflected that all weekend. The registration information stated that "anyone caught taking themselves seriously between

now and Monday night will be bound, tattooed with USPA logos on both cheeks, and exiled to a town called Manos in the Piras mountains."

This was the fourth 10th annual Dollar Daze Couch Freak Boogie. ("We had so

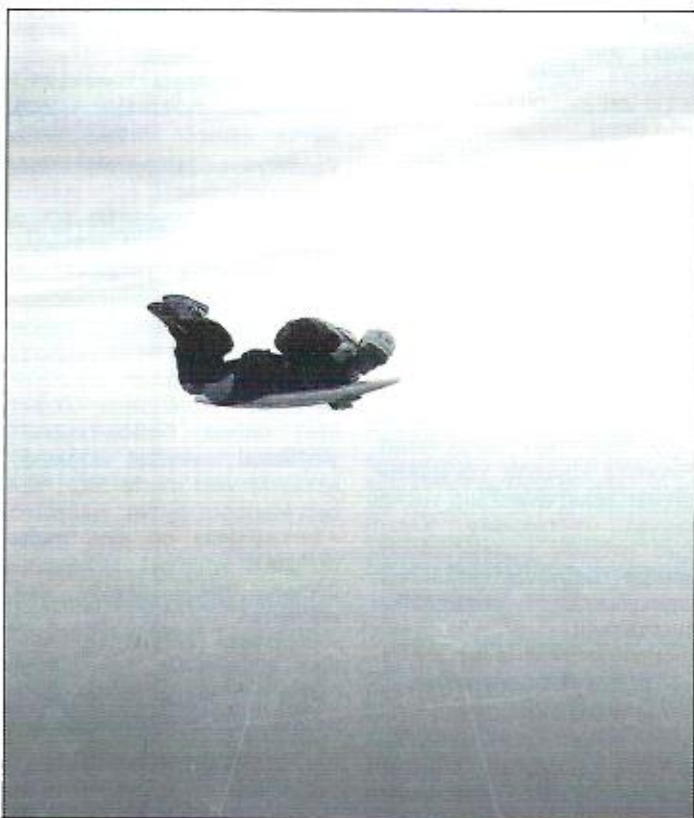
much fun the last few years at the 10th annual, we decided to have another".) Put on by the Des Moines Skydivers, this boogie is highly organized, but they don't take themselves too seriously. "You may notice people with

'Couch Police' has patrolling the campgrounds", states registration information. "They are here to enforce the social atmosphere, but should by no means be trusted, as they are totally corrupt and can probably be bought for the price of a pull-up cord."

The Couch Freaks know how to party. Skydivers arriving Friday night-typically the busiest registration period-were greeted with champagne, shrimp, cheese and crackers.

Included in the \$30 registration fee, besides the parties, which included two nights of the very excellent Blue Band, hot tubs, nitrous tanks, raffle prizes, skits, and an unlimited supply of beer, wine, and wine coolers, was a wonderful pork chop dinner Saturday evening and some real "killer chili" for supper on Sunday evening. The free food served on the DZ for two out of three nights was a huge advantage. It kept everyone around to party hearty until, well, for some, until the next day was well underway.

There was one fatality at the boogie. The dropzone miniature poodle that scampered around wearing a bandana and a miniature visor was run over by a car late

Saturday night near registration. "But it was okay", said Dave Williams, "because we found out about it soon enough to add him to the killer chili with the other 'road kill'".

Jumpers managed to consume 92 kegs of beer, 10 kegs of Chablis, and 21 kegs of wine coolers. "All", says Williams, "done without drinking while jumping. That promotes stains on your jumpsuit".

In general, the weather was the best it's ever been at a Dollar Daze boogie. Rain fell a bit on Sunday morning, which was a real break for those partying late Saturday night. Then the skies cleared about the time people's heads did, and skydiving was off and running again by afternoon.

But a real distinction of this boogie, is the zoot suit style polyester dress-up clothes worn to the Friday and Saturday night parties. Veteran partiers brought their own strange and wonderful outfits. But never mind if you didn't have time to peruse your hometown Goodwill store. The Freak Boutique carried tacky polyester formal wear for sale for first time party goers who have arrived with improper social apparel. It was well supplied with terribly inexpensive, terribly gauche clothing, sure to bring shrieks of glee to partiers as they admired each others' evening attire.

Couch Freaks are known for their party night skits. Dave Williams again dressed up in German military attire as Wolfgang for a speech that brought roars of laughter and tears to the eyes as he distortedly recapped the boogie events so far. No slack for anyone when Wolfgang speaks. Punctuating his harangue, he constantly egged the crowd on with, "Say 'Ya vohl (Yes, Sir)'. 'YA VOHL", roared the crowd.

In all, 3,200 skydives were made during the boogie. Aircraft included the DC-3 Mr. Douglas (which holds 40 jumpers), a skyvan (which started hauling 23 jumpers, but then reduced loads to 18), Mike Mullins' Helio Stallion out of Tenn. (Which carries 12), a Twin Bonanza from Kansas City, (Which airlifts 10 jumpers, all wearing earplugs), a Twin Beech from Oklahoma City (holding 12) and the Couch Freak's own infamous Cessna 206 (which carries 6).

As in past years, a representative jumper from the Cessna 206 load could spin the wheel for special jump

rates. Sometimes jump tickets were a dollar, sometimes free, and sometimes they paid you to jump. It was flown about 40 loads this year.

Landing on a couch next to the spectator area entitled you to a free hamburger, chicken dinner, or free jump, depending on the special going on at the time.

The humility lesson of the boogie was the Couch Freak dive that required your polyester party outfit as a jumpsuit. "You ought to see someone trying to fly a big zoot suit into a formation", says Williams. "It can inflate at any time. Then watch him try to flare as he approaches the formation. It inflates and flips him right up over the top and through the center-to give him humility in a hurry."

Load organizers were on staff to keep things moving. Richard Eacobacci organized a series of five quite successful 20-ways dives which included jumpers ranging in experience from 150 to 3,000 jumps. His special upbeat mix of seriousness and humor led Ed Walker to comment to Eacobacci, "I learned more in the 7 dives with you than I did in the last 100, and those dives included some big name RW instructors/organizers."

The last dive of the boogie Eacobacci orchestrated a successful sunset two-plane 24-way (see photo).

A surf board dive had to be bumped late in the day due to darkness, so the surfers dubbed "Yo' Mama"-marched around in a circle in front of manifest declaring them unfair to sky surfers. Their signs proclaimed, "Skyvan unfair to surfers" and "Yo' Mama wants to jump". "We had to drive to five different stores in Dallas to get enough Styrofoam surfboards," explained freefall photographer Bob Tomany. The next day eleven of them surfed the blue skies of Iowa. "On exit", says Tomany, "we probably lost about half of the boards. They either snapped in two or got blown right out of their hands exiting the skyvan. The other surfers zipped all around the sky. Only two landed with their boards still intact."

Craig Shorten organized his annual dollar bill dive-which looks like a dollar sign with a bunch of Colorado people. He says it was completed, but with no photos as proof, well, betcha a dollar...

Hashem Toroghi from Aimes, Iowa made his 5,000th jump at the boogie.

Dan Grindle spent time in

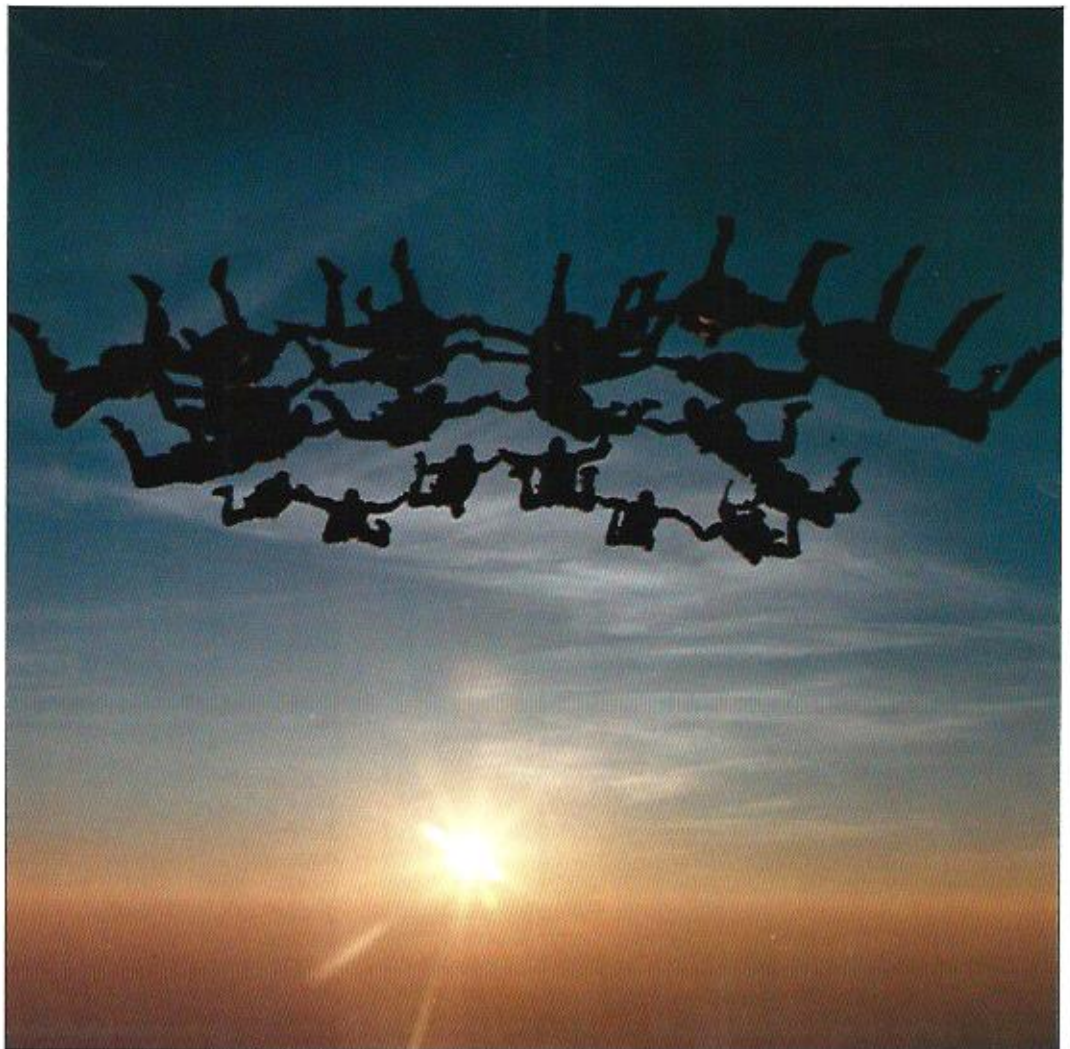
the specator section explaining the events. He really explained and demonstrated technical details such as how to pack and how we don't use rip cords anymore. He'd demonstrate the pilot chute and bag deployment to the crowd on any unsuspecting freshly packed jumper and then just walk away (amazingly unscathed).

"The reason the boogie went so smoothly", says Williams, "it that we had 33 club members and spouses working this year. We used to have eight to fifteen people doing all the work, but our club has really grown in the past year and a half. Why? That's what we keep asking them... 'Why do you keep coming back?'"

I know why I'll be back to next year's Dollar Daze Boogie: the partying and the skydiving. That's what a boogie is all about.

Written by
Nancy Dwyer

Photos:
Jamie Paul and
Tony Loper

-Virheellinen punoksen kiinnitys, punosotku (Cruislite)

Rikkoutumiset 5 kpl

-Kuvun alapintaan repesi n. 1 m repeämä (Pegasus)

-Ohjauspunos poikki 3 kpl (2 x Excalibur, Foil) Yksi korjattu solmimalla!!

-Kantopunos poikki (Tandem Strong 425)

-reppu aukesi UH:ssa/varmistussidos katkesi (Strong)

-Yhdyspunos kietoutui apuvarjon ympärille (JAD/Vector/C-206)

-Apuvarjo osunut korkeusvaakaajaan/mennyt korkeusvaakaajan yli 2 kpl (JAD/Vector/C-206)

UH:sta/avausasennosta johtuneet 13 kpl

Pakkolaukaisu

-UH:sta selälleen, kyljelleen, voltti viilekkeiden välistä, jalat

punoksiin, apuvarjo kainaloon 6 kpl (Chaser/Tarra-asisti/C-206) 5 varavarjoikeikkaa!

-UH:sta selälleen, apuvarjo kainaloon 2 kpl (Vector/JAD/C-206)

-UH:sta etuvoltti, jalka punoksiin (Vector/JAD/C-206)

-Huono UH, punoksia kiinni varusteisiin/kypäriin (kielletty kypäri) (Campus/???)

-UH:sta voltti, apuvarjo jalkojen välistä, FXC avasi varavarjon, varavarjon varassa 7 sek. (Vector/JAD/Twin Otter?)

Itseaukaisu

-Avauksessa kyljelleen, punokset kainalon kautta (Manta/Chaser?)

-Avauksessa voltti, jalka punoksiin (Manta/Vector)

Kahva hukassa 6 kpl

-HV:lla veto irrotuspampulasta 2 kpl (Campus/Vector)

-HV:lla veto varavarjon kahvasta (Strong)

-PV:n kahvan sijasta veto irrotuspampulasta (Vector)

-Pampula hukassa (Talon/HD)

-PV:n kahva irronnut taskusta (Strong)

FXC:t 8 kpl

-FXC avannut varavarjon pv:n rinnalle/matala avaus 6 kpl

-FXC avannut varavarjon pv:n rinnalle/viallinen FXC 2 kpl

Radiot, kypärit, lasit 3 kpl

-Kypäri irronnut 2 kpl

-Lasit irtosivat → matala avaus

Muut 5 kpl

-Vv auennut koneessa (Vector?)

-Jalkahihna kierteellä → apuvarjo hinauksessa → vv (Racer)

-PC:ssä kierrettä → varavarjo

-Hyppääjä avasi itse toisen puolijarrun kuvun kehittyessä → ruttu → varavarjo (Raider)

-Törmäyksiä varjon varassa (PD 210, Maverick, Widfire)

Kalustokomitean toimintasuunnitelma vuodelle 1991

Kalustokomitean päätehtävänä vuonna 1991 on saattaa loppuun laskuvarjopakkaaja-järjestelmän käyttöönotto 1. 3. 1991.

Kerhojen kalustopäälliköiden minimitasoksi täytyy saada vähintään kalustomestari-taso. Vielä tällä hetkellä Suomessa on kerhoja, joissa ei ole kalustomestaria.

Kalustokomitean tulisi kartoittaa tilanne ja tehdä toimintasuunnitelma ko. tavoitteen saavuttamiseksi.

Kansainvälistä toimintaa kalustopuolella tulee tulevana vuosina lisätä osallistumalla enemmän seminaareihin ulkomailla ja mahdollisuuksien mukaan järjestää lisäkoulutusta Suomessa ulkomaisiin asiantuntijavoinin. Vuonna 1991 kalustokomitean tulisi kartoittaa ja selvittää mahdollisuuksia kansainvälisen toiminnan lisäämiseen ja esim. yhteis-pohjoismaisen koulutustilaisuuden järjestämiseen.

Kalustokomitea järjestää tai osallistuu seuraaviin tapahtumiin vuonna 1991:

-järjestää tarvittaessa pakkaaja- ja kalustomestarikurssit

-järjestää 1-2 kalustoseminaarina

-järjestää pohjoismaisen kalustopäällikkökokouksen

-osallistuu USA:n riggerise-minaareihin

-järjestää kalustontarkastukset SM-kisoissa.

PÄTKELMÄ

Sukupolvet kohtaavat

Tenneseeläisellä Charles "Charlie" Mullinsilla on 180 hyppyä. Hyppymäärässä ei ole mitään erikoista, paitsi että Charlie on vasta 12-vuotias. Hän hyppäsi ensimmäisen kerran yksin 11-vuotiaana useiden tandemhyppyjen ja tuntikausien tuulitunneliharjoittelun jälkeen.

"Halusin pitkän aikaa hypätä ja lopulta isä antoi luvan", sanoo Charlie.

Hänen suurin kuvansa on ollut 12-way, joka teki 4 kuvaa.

Charlie saattaa olla nuorin hyppääjä maailmassa, ja Jumpfest International -boogien aikana hän hyppäsi kerran H. Truesdell Smithin kanssa, joka tunnetaan paremmin nimellä Smitty the Jumper. 92-vuotias Smitty on maailman vanhin aktiivihyppääjä, ikäeroa Charlie Mullinsiin on 80 vuotta. Smitty teki tandemhyppyn pilottinaan seattlelainen Mark Scott, jolla on yli 3 000 tandemhyppyn kokemus. Smittyllä oli ongelmia hyppylasiensa kanssa ja tandempari pyöri, joten Scott viittasi hypyllä mukana ollutta Charlieta

pysymään kauempana.

"Minä vain odottelin, että he lopettaisivat pyörimisen", sanoo Charlie.

Hän olisi mitä todennäköisemmin päässyt pariin kiinni vaivatta, sillä Charljen kanssa hypänneet sanovat hänen lentävän "kuin pieni moskiitto, suoraan oikealle paikalle".

Stealthin ensiesiintyminen

Teksasilaisen Leonard Moreheadin suunnittelema uusi kupu suoritti virallisen ensiesiintymisensä Jumpfest International -boogissa Minnesotan Albert Leassa heinäkuussa. Morehead on kehittänyt kupua kaksi ja puoli vuotta, aloittaessaan työn hänellä oli noin 50 hyppyä. Suunnittelukumppanina on toiminut ilmakuvaa-ja Tony Loper.

"Mielestäni Stealth on parhaita kupuja, joilla olen hypännyt. Sillä on kaikki Excaliberin ja Parafiten Evolutionin parhaat ominaisuudet: nopeus, nopeat käännökset, hyvät höyhennysominaisuudet ja se antaa virheitä anteeksi", sanoo Loper.

"Jo oppilasaikanaan Leonard halusi aina auttaa ja parannella kaikkea, ja kun hän tuli luokseni ideansa kanssa, autoin häntä suunnittelemaan pienoiskokoisien mallikappaleen. Heitimme mallikappaleen koneesta, painona oli pullo Texacon jäänestoainetta. Varjo avautui normaalisti, lensi eteenpäin puolijarrujen ollessa kiinni ja laskeutui pulloon kanssa onnellisesti. Kokeen jälkeen Leonard rakensi samalla mallilla oikean kokoisin varjon."

"Asun 100 kilometrin päässä Leonardista ja materiaalin saatuaime ajoin hänen luokseen kolmasti viikossa kahden kuukauden ajan tekemään piirustuksia, leikkaamaan kappaleita ja ompelmaan prototyyppiä."

Kupu valmistui lokakuussa 1989 ja Loper koehyppäsi sen Zephyrhillsissä. Avaus oli ennalta-arvaamattoman kova, mutta tämä vika, muiden ohella, on jo korjattu. Loper kertoo:

"Me olemme kaksi kaveria Jumalan selän takaa (Teksasta), emmekä saaneet minäkäänlaista apua laskuvarjojen

valmistajilta. Stealth on rajallisen kokemuksemme ja mielikuvituksemme tuote. Työn kuluessa me kehuimme toinen toisiamme. Leonard on todella ainutlaatuinen kaveri, hänen aivonsa toimivat kuin auto-maatti. Laita kolikko sisään, niin valmis tuote tai ratkaisu tulee ulos. Hän jopa rakentaa tarvittavat työkalut voidakseen tehdä juuri haluamansa osan. En ole koskaan nähnyt hänen ryhtyvän yritykseen, joka ei olisi onnistunut."

Glidepathin Mile Fury'n mielestä Stealthin toiseen prototyyppiin käytetty materiaali ei ollut parasta mahdollista, mutta hän sanoo kuvulla olevan mahdollisuuksia, jos se tehdään paremmasta materiaalista. Fury on osallisena hankkeessa, jonka päämääränä on selvittää, onko Stealth taloudellisesti kannattava ja käytännön kannalta toteutettavissa oleva idea. Stealthilla hypänneet toivovat yrityksen onnistuvan.

Blue Track

Maahantuloissa on viime aikoina tapahtunut vakavia onnettomuuksia, joihin on ollut

synnä hypääjän oma toiminta, ja ennen kaikkea halu tehdä vaikutus katsomassa oleviin henkilöihin.

Hypääjänä ja laskuvarjojen suunnittelijana olen huolestunut siitä, että kuvun suorituskykyä käytetään väärin. Useimmat hypääjät ovat ymmärtäneet, että tarkoituksenne on ollut suunnitella entistä suorituskykyisempi ja siten turvallisempi varjo, mutta eräät käyttävät kupua tavalla, joka on ehkä näyttävä, mutta aina erittäin vaarallinen. Käytökseltään yleensä rauhalliset ja järkevät hypääjät saattavat tehdä varjon varassa täysin käsittämättömän 180 asteen käännöksen 30 metrin korkeudessa.

Olen tarkkailut asenteita hypykeskuksissa ja havainnut, että joillekin hypääjille on kaikkein tärkeintä tehdä vaikutus muihin matkimalla kokoneita hypääjiä. Jos et osaa lisätä korkeutta höyhenyksen aikana, muut arvioivat taitosi keskinkertaisiksi tai ainakaan tekniikassasi ei ole tyylillä. Tylymmin sanottuna, ellet ota riskejä, olet muiden silmissä pelkkä nolla.

Hypäämistä voisi verrata nopeisiin autoihin. Monilla nykyaikaisilla autoilla voidaan ajaa yli 200 kilometrin tuntivauhtia, mutta auton omista-

minen ei tee kenestäkään hyvää ajajaa. Formula-1 kisoja seuraava ei yritä matkia Alain Prostia maantiellä, koska tietää, että voi riskejä ottaessaan päästä herkästi hengestään. Hypypuolella Ranskan 8-miehisen joukkueen jäsenet esittelevät usein kupujensa kykyjä, mutta he ovatkin yli 700 hyppyä vuodessa hyppääviä kilpailevia ammattilaisia, jotka osaavat käsitellä varjojaan. Vähemmän taitavat ja kokemattomimmat hypääjät ottavat kuitenkin suuren riskin, jos yrittävät jäljitellä heitä.

Suurin osa onnettomuuksista johtuu siitä, ettei hypääjä tiedä, kuinka liitovarjo käyttäytyy nopeiden ohjausliikkeiden jälkeen. Rajujen ohjausliikkeiden seurauksena kupu kallistuu, tunneleista katoaa ilmaa ja kupu vajoaa nopeasti. Paineen saaminen takaisin tunneleihin riippuu kuvun kallistuskulmasta, tunneleiden suuaukkojen suhteesta ilmapirtaan ja muista tekijöistä, kuten rutussa olevista reunatunneleista, jotka viivästyttävät riittävän paineen ja nostovoiman aikaan saamista. Nopean ohjausliikkeen jälkeen kupu saattaa olla pelkkä kasa kangasta, joka putoaa taivaalta. Paineen saaminen tunneleihin voi viedä useita sekun-

teja, eikä kupu missään tapauksessa lennä ennen kuin painetta on tunneleissa riittävästi. Kun painetta on jälleen tarpeeksi, kupu kehittää nostovoimaa, palaa normaaliin liittoon ja on ohjattavissa. Henkilökohtaisen kokemukseni pohjalta kehotan kaikkia kokeilemaan kupunsa ominaisuuksia yli 500 metrin korkeudessa, mutta ei koskaan sen alempana.

Koukkulasku

Koukkulasku on kuputyypistä riippumatta aina erittäin vaarallinen, sillä koukkulaskussa hypääjä kadottaa ympäristön näkyvistänsä eikä tajua kuinka nopeasti korkeus putoaa. Koukkulaskut kuuluvat aikaan, jolloin varjokankaista tuli käytössä niin huokoisia, että vain jyrkällä käännöksellä vauhtia kiihdyttämällä saatiin kunnollinen lasku aikaiseksi.

Parachutes de France kehitti laskuvarjoihin PF 3 000 materiaalin ja sen jälkeen erittäin suorituskykyiset Blue Track -kuvut.

Kaikki tavalliset liitovarjat käyttäytyvät samalla tavalla rajujen ohjausliikkeiden jälkeen. Blue Track säilyttää paineen paremmin, joten se jatkaa lentoa vielä jyrkän käännöksenkin jälkeen ja on ohjattavissa. Ominaisuuksiensa

ansiosta kupu on nopea.

Blue Trackilla hypääjä voi minimoida riskin ja laskeutua turvallisesti ilman koukkua. Ei ole mitään syytä yrittää itsemurhaa! Alle 50 metrin korkeudessa tehtyjä käännöksiä voidaan verrata tahallisiin mataliin aukaisuihin, ja uskoisin useimpien meistä jättäneen sellaisten kokeilujen päivät taakseen. Jokaisen Blue Trackin mukana tulee manuaali, jossa on arvokasta tietoa kuvun käsittelystä. Suosittelemme kuvun omistajalle sen lukemista ja koukkulaskuja mielivien kannattaa palauttaa varoituksemme mieleen.

Nauttikaa Blue Trackin ominaisuuksista ilmassa ja laskeutukaa sitten turvallisesti maalialueelle, sillä aikaa kun hypääjätoverinne laskeutuvat lähiseutujen pelloille. Antakaa vähemmän suorituskykyisten kupujen omistajien ottaa riskit. Tarkoituksenne oli tehdä varjo, josta on teille huvia ja hyötyä. Toivottavasti haluatte myös kokeilla uusia Blue Track-kupuja. Joten, pitäkää huoli itsestänne!

Michel Auvray
R&D manager,
Parachutes de France Sa
(tutkimus- ja
suunnittelupäällikkö)

MYYDÄÄN • OSTETAAN • MYYDÄÄN • OSTETAAN

Myydään

Osta nyt Suomen kuvatuin ja todella hyvin pidetty täydellinen kokonaisuus:
Valjaat: Warp III (siniset)
Reserve: Phantom 24"
Main: Pegasus (521 hyppyä)
Hinta: FIM 3.500,-
Tiedustelut: Pekka Palotie
puh. 90-477 2620.

Myydään

Vector Firelite-R Clipper, Sari-Anna Havia, puh. k. 90-356 437, t. 949-452 095.

Myydään

- Javelin -88
* Fury -88; n. 100 hyppyä
* Firelite -88
- Centaurus -88
* Para-Foil 282 -88, n. 50 hyppyä
* Cirrus -88
- Centaurus -88
* Titan -85; n. 500 hyppyä
* Cirrus -88
Edullisesti puh. 941-674 709, iltaisin 941-783 650, soitto-
pyyntö Markku Anttolainen

Myydään

Siisti varjokokonaisuus Vector, Firelite ja Swift patjavarvarjo
Hypätty 400 hyppyä.
Väri musta/lila. Hinta 9.000 mk
Marke 90-832 600 koti ja 90-857 3115 työ

Myydään

Erittäin siisti, vastatarkastettu varjokokonaisuus. Pääpuku XL-CLOUD, valjaat JAVELIN. Hypätty alle 200 hyp. Varavarjona patja ORION (käyttämätön). Myös mittari, kypärä. Hp. 9 700 mk. Puh: 941/732 651 Marko.

SUBSCRIBE TO:

Skydiving®

PARACHUTING'S NEWSMAGAZINE

The international newsmagazine of sport parachuting. Read about the equipment, techniques, events, people and places of skydiving. **Free sample copy.** Foreign rates: 12 issues: US\$15 (surface mail), \$44 (air mail). Pay by International money order, U.S. currency, Visa, MasterCard, AmEx. Satisfaction guaranteed or money back. Order today:

Dept. FI • P.O. Box 1520
DeLand, FL USA 32721

Sinä tiedät millaisessa kodissa haluaisit asua. Me tiedämme kuinka ajatuksesi toteutetaan.

Yksilölliseen asumiseen

Ensokoti

SUOMEN TALOTEOLLISUUS OY

Säynätsalon Talotehdas 40900 Säynätsalo
(941) 627 611 telefax (941) 627 755

Unofficial 16-way N in Sweden

Jo perinteeksi muodostu-
kueiden välillä pidettiin
pailuhan on epävirallinen
ruuskilpailu, mutta to-
Suomi-Ruotsi maottel-
kueita mukaan Norjasta
ollut toimittajaa mukana
minen oheiseen kuvan-
tuli tietenkin Suomeen

Nordic Championships

stunut kisailu 16-way jouk-
in vaihteeksi Ruotsissa. Kil-
ine n pohjoismaiden mesta-
tos iasiassa se muistuttaa
elua ellei saada lisää jouk-
ta ja Tanskasta. Lehdellä ei
na kisoissa, joten on tyyty-
rak ertomukseen. Voittohan
n kuten pitääkin.

UUSI HYPYKESKUS AVATTU FLORIDASSA SUOMALAISVOIMIN

SKYDIVE CITY

Maailmankuulu Jerry Bird kouluttamassa kemiläisiä, jotka tarkkaavaisina seuraavat Jerryn selkeää ja hyvinymmärrettävää puhetta.

Monien suomalaisten tuntema ja kokemaa Phoenix-hyppykeskus Zephyrhillsissä, Floridassa sai varteenotettavan kilpailijan aitasensa taakse, kun Henri "Hena" Pohjalainen avasi Skydive City -nimisen hyppykeskuksensa 10. 11. 1990.

Kahdeksan kemiläisen hypypääjän ilmestyttyä Sunshine Factoryyn avajaisia edeltävänä sunnuntaina, oli Henalla mieletön tohina päällä. Hena oli tilannut Freefall Expressin Twin Otterin seuraavaksi lauantaiaksi, eivätkä kaikki hyppykeskuksen vaatimat lupa-asiat olleet vielä kunnossa.

Piti saada kunnan isiltä siunaus ja terveyslautakunnan sekä poliisin luvat toiminnan aloittamiseksi seuraavana viikonloppuna.

Joka päivä ennen kentälle menoa kävimme Henalta kyselemässä – Onks tietoo?

Ilmeisesti asiat olivat rullanneet Henan toivomalla tavalla, sillä keskiviikkona Sunshine Factoryssä oli joassa monisteita, joissa toivotettiin kaikki tervetulleiksi Skydive Cityn avajaisiin.

Esitteen mukaan pääkouluttajaksi tulisi Jerry Bird, jota lähes poikkeuksetta kaikki pitivät RW:n isänä.

Mekin tietysti halusimme

nähdä tämän kuuluisuuden ja suunnistimme jo perjantaina uuteen keskukseseen.

Paikalla ei vielä ollut muita "sateensuojia", kuin vanha koulubussi, josta oli poistettu kaikki penkit. Tunnelma oli välillä melko tiivis kun bussiin ahtautui useampikymmentä hypääjää eikä seisomakorkeutta ollut kuin 165 cm.

Mutta ollaanhan kyllä hyppykoneessa paljon ahtaaminkin ja vielä maksetaan siitä. Jerry kertoi, että lupa-asiat ovat kunnossa ja hyppääminen aloitetaan lauantai- aamuna.

Ilta kului leppoisissa merkeissä, muiden hypääjien kanssa seurustellessa, sekä Henan tarjoamia kaljoja ja pizzoja maistellen.

First load

Henan kanssa oli sovittu jo aikaisemmin, että keskuksen avaushyppy suoritettaisiin Suomalaisvoimin.

Hyppykoneena toimineeseen Fantasy Flyeriin ahtautui viimeisenä kahdeksan kemiläistä sekä Hena. Jerry istui spottaajan paikalle ja heitti tikkaat pois.

Huuto koneessa oli mahtava kun koneen pyörät irtosivat betoniselta kiitotieltä. Kului 16 minuuttia ja olimme 4200 m:n korkeudessa, kun Jerry päästi karjaisun CUUUUT. Ovi avat-

Ei kestäneet Kinnusen jarin hermot katsella jonkun englantilaisen työskentelyä BobCatin puikoissa, jotenka niskaperse ja sillee... Jari tyhjentämässä bunkkeria uutta ravintolaa varten.

Teksti: Sakke Laukkanen
Kuvat: Kalle Vähätaini

tiin ja Hena sekä flutterit kiipeivät ulos.

Henan ilme oli kuin vastaaneen kun alkoi laskeminen. READY, SET, GO.

GO kuului varmasti maahan saakka, kun viikon odotus purkautui yhdeksästä suusta yhtäaikaan.

9-star saatiin kasaan nopeasti ja purkukorkeuteen saakka oli joka hepulla niin leveä hymy, ettei korvia näkynyt.

Maassa kaikki riensivät onnittelemaan ja halaamaan Henaa ja seuraavana maahan tullut Jerry laskeutui vanhan lentokonebunkkerin päällä olleeseen, tuulipussina toimineeseen Amerikan lipun viereen ja poseerasi kaikille valokuvaajille.

Huhuja liikkeellä

Phoenix-hyppykeskuksesta eivät monetkaan hyppääjät aluksi uskaltaneet aidaan taakse, sillä oli kuulunut huhuja, joiden mukaan takaisin ei olisi mitään asiaa, jos käy hyppäämässä Henan paikassa.

Pian juttu ilmeisesti huomattiinkin järjestöksi ja hyppääjiä alkoi valua jonossa Skydive Cityyn.

Varmasti yhtenä syynä oli hyppyyhin, jonka "Yrjö" oli nostanut kahdella taalalla seitsemäntoista taalaan. Kun Phoenixin hyppykorkeus oli 3750 m ja hinta 17 USD, oli Skydive Cityn vastaavat 4250 m/15 USD.

Vapaapudotussekunnin hintaero on 24 % Skydive Cityn eduksi, joka varmasti vaikuttaa ainakin paikallisten hyppääjien valintaan. Vertaamme leikkimielellä, kuinka paljon Suomessa hypyt maksaisivat, jos hinnat olisivat tulosuhteisiin verrattavissa. Kaksisataa markkaa/4000 m. Uskokaan tai älkää. Suomiko muka kallis maa? Ei ainakaan hyppyyhinnoissa.

Täytyy tiettenkin muistaa, että lähes kaikki hyppytoiminta Suomessa tapahtuu seuratoimintana, jolloin ei ole palkkollisia.

Jenkeissähan koko touhu on puhdasta bisnestä, mutta tämänhetkellä dollarin kursilla se on suomalaiselle suhteellisen edullista.

Viimeisten tietojen mukaan Hena on nostanut ainoastaan hyppykorkeutta 4500 m:iin, hinnan pysyessä ennallaan.

Hyppykeskuksen erikoisuutena tulee olemaan vanhaan lentokonebunkkeriin sijoitettava ravintola, jonka katolle rakennettavalla terassilla on mahtavat näkymät yli Z-Hillsin lentokentän.

Ravintolaan tulee ruokailumahdollisuudet; aamiainen sekä päivällinen, joten ei välttämättä tarvitse lähteä kylille

syömään.

Tymäpäivien varalle on lentopallo ja koripallokentät.

Sosiaalililat vessoineen ja suihkuineen ovat varmasti tällä hetkellä jo käytössä. Hyppytoimintaa harjoitetaan aamusta iltaan seitsemänä päivänä viikossa ja koneita on käytössä seuraavasti: jo edellä mainittu Twin Otter "Fantasy Flyer", Cessna 206, DC 3, sekä harvemmin nähty C 46, johon Henan kertoman mukaan mahtuu 80 hyppääjää! Kouluttajina toimivat Jerry Bird/kokeneet hyppääjät sekä Rick Spates/oppilaat ja tandem.

Kuvia hiestä märkänä

Jerryn opastuksella hypättiin koko viikko. Isompiin pläjäykseen olisi ollut hinkua, mutta paikalla oli muutama kasimiehen joukkue ja loput hyppääjät tasoltaan erilaisia, että oli tyytymisen parhaimmillaan 16-Way:hin.

Jerry Birdin koulutuksesta huomasit heti, että hän on totunut kouluttamaan "ulkomalaisia". Kuvien vedossa ei tullut yhtään ylimääräistä sanaa ja kaikki siirtymiset ja kuvat hän näytti melkein kädestä pitäen.

Kenellekään ei jäänyt epäselväksi oma tehtävä ja täten vältyttiinkin monelta "turhalta" hypyltä.

Hena kustansi meille joka hypylle videokuvaajan, joten jälkikäteen veto oli helppoa. Ei tullut väittelyä siitä, kuka tuli kuvaan lujaa tai kuka oli jonkun tiellä. Tästä Henalle Suuri Kiitos.

Saapahan lapsenlapsille eläkepäivillä esitellä, että tuossa on vaari ja tuossa Jerry Bird.

Kaikille paikallaolijoille kemiläisille jäi miellyttävä kuva Skydive Cityn leppoisasta tunnelmasta sekä tosi hyvistä kouluttajista.

Useista eri maista olleet ammattilaiset jakoivat auusti

Skydive Cityn toinen poka ja ensimmäinen 10-way. Vasemmalla Hena ja keskellä Jerry Bird.

neuvojaan sekä tekivät kuuliaisesti nopeita pohjia ihan vain meitä "jääkarhun metsästäjiä" varten. Kiitos heille kaikille.

Kiitos myös Jarkille ja Massalle, jotka ensimmäisen viikon kouluttivat meitä Phoenixissa.

Erikoiskiitos Teivaisen Markulle, joka isällisesti, vanhana Floridan kävijänä opasti meitä Disney Worldissa sekä Epcot Centerin maailmanympärimatkalla, joka toteutettiin "perisuomalaiseen" tapaan.

Kiitos myös Henalle ja Joannelle, jotka palvelivat meitä kärsivällisesti mitä ihneellisimpien toivomuksien edessä, sekä kiitos eksoottisesta illallisesta.

Florida voi lämpimästi ja lämpimänä paikkana suosittelua kaikille, joita hirvittää talvella hypätä 30 asteen pakkasessa ovettomasta koneesta. Kemiläisillään on jo uusi reisu suunnitteilla.

Hena antaa mielellään lisäinfoa, joten kirjoitelkaapa hänelle.

Hyvää hyppyvuotta 1991.

Lehti 1/91 ilmestyy maaliskuussa 1991.

Onko tilauksesi voimassa?

Ovatko osoitetietosi kunnossa? Tee muutokset ajoissa!

Lehti juhlistaa ensi vuonna 15. ilmestymisvuosikertaa. Olethan sinäkin mukana!

SKYDIVE CITY PÄHKINÄNKUORESSA

Osoite	P.O. Box 1599 Zephyrhills 33539-1599 Florida USA
Puhelin	813 973 5434
Perustettu	10. 11. 1990
Omistajat	Henri Pohjolainen, Joannie Pohjolainen William Richards, Sue Perkins
Manager Mayor	Jerry Bird
Lentokoneet	Cessna 206, Twin Otter, DC 3, C 46
Hyppyyhinnot	15.00 USD/4500 m
Aukioloajat	seitsemänä päivänä viikossa auringon noususta auringon laskuun
Kouluttajat	Jerry Bird - kokeneet hyppääjät Rick Spates - oppilaat ja tandem leirintämahdollisuus, traileripaikat, lentopallokenttä, koripallokenttä.
Muut factat	Sunshine Factorin riggeripalvelut. Ravintolapalvelut (aamiainen ja päivällinen) Lisäinfoa saa Henritä Sunshine Factorista.

Suomen Ilmailuhuolto Oy on perustettu tammikuussa 1990. Osakkaita yrityksellä on 42, joista suurin on Suomen Ilmailuliitto r.y. Huollon toimitilat sijaitsevat Malmin lentoasemalla, samassa rakennuksessa kuin liiton toimisto. Kokopäivätoimisena yhteyshenkilönä toimii laskuvarjotarkastaja Jukka Saarensilta.

90/4 /EK
Kausilainen Ero
Maratonkuja 1-A-2
01280 VANTAA

on urheilusta, pakkaus, huollam-
mailuun liit-
puliitimiä,
kuumailmapalloja, ultrakevyitä jne.
Yritys myös myy, valmistaa ja tuo maahan kaikkia kevytilmailuun liittyviä tarvikkeita.

ILMAILUHUOLTO OY

PALVELUKSESSANNE

TARKASTUKSET

KORJAUKSET

PAKKAUKSET

Paljon hyviä maahantuontisopimuksia, jos olet hankkimassa uutta varoja niin pyydä tarjous!

Myyntiä suoraan hyllyltä, hyvä valikoima kaikkea tarpeellista. On mittaria, hanskoja, dyttareita ym. ym.

HOIDA OMA VARUSTUKSESI AJOISSA KUNTOON.
TOIMITA SE JOKO TOIMITILOIHIMME HELSINKI-MALMIN LENTOASEMALLE, LÄHETÄ POSTITSE TAI KÄYTÄ OVELTA OVELLE-PALVELUJA.
AUKIOLOAIKAMME ARKISIN KLO 8.00—16.00. TERVETULOA.

PUHELIN 90-374 1426, FAX 90-374 1551
LASKUVARJOTARKASTAJA JUKKA SAARENSILTA

LISÄTIETOJA MYÖS: TOIMITUSJOHTAJA TIMO RANTALA